

AKTUALNO VPRAŠANJE

Koga niso presenetile debele snežinke, ki so začele padati med dežjem v noči od nedelje na ponedeljek? — Se več začudenih obrazov pa je bilo v ponedeljek zjutraj, ko je približno 10 centimetrov debela snežna odeja prekrlila vso Gorenjsko.

Na koledarju smo beležili: 6. V. 1957! Ne toliko začudenja kolikor bojazni so izražali naši obrazi, zaradi škode, ki je nastala predvsem na sadnem drevju, pa tudi pri ostalih posevkih.

Pozanimali smo se na Okrajni združini zvezi:

»Sreča za Gorenjsko je predvsem v tem,« so dejali, »da je padlo na tem

področju manj snega kot v drugih krajih Slovenije. Precej drevoja je sicer polomljenega, zlasti tistega, ki je

že ozelenelo. Vendar take škode zaradi tega ni kot je v drugih krajih. Najbolj je bilo prizadeto drevje v Besnici.

Toda še večja nevarnost preti sedaj od slane, zlasti ko se bo vreme zjasnilo. Okrajna združina zveza je že sklenila posredovati predvsem na večjih sadnih površinah kmetijskih posestev in pa v izrazito sadnih področjih na področju Cerklj, Gorič, Preddvora in tako dalje. Ukrepali bomo z dimljenjem pod drevesi. Prav tako bodo tudi sadjarski odseki kmetijskih združenj ukrenili vse potrebno, da bi preprečili občutnejšo škodo in zavarovali sadno letino. I. A.

AKTUALNO VPRAŠANJE

KAKO POTEKA ANALITSKA OCENA DELOVNIH MEST

Enoinšestdeset organizacij v kranjskem okraju mora do 1. julija 1957 opraviti opis delovnih mest. Komisije za izvedbo tega dela so že večinoma imenovane. Le 10 gospodarskih organizacij še ni pričelo niti s pripravami. Opis delovnih mest so že opravili v Železnari na Jesenicah, Planiki v Kranju, Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču in Predilnici v Skofji Loki. Se do aprila je bilo na tem področju zelo malo storjenega. V posameznih strokah in panogah, tako v gospodarskih organizacijah prometa, elektrogospodarstva, kemične, živilske in grafične industrije, še niso pričeli z opisom delovnih mest. — 1% vseh delovnih mest je opisan v kovinski industriji in industriji gradbenega materiala, 3% v elektroindustriji in 32,4% v tekstilni industriji. Nekaj več je bilo na tem področju opravljenega v industriji usnja in obutve, kjer so opisali 44% delovnih mest (na ta rezultat vpliva predvsem 100% opis delovnih mest v Planiki). Skupno je v vseh gospodarskih organizacijah 43,4% opisanih delovnih mest. Na razmeroma visoko povprečje vpliva predvsem Železnarna z 2355 opisanimi delovnimi mesti.

Opisovanje delovnih mest zahteva predvsem urejanje organizacije dela, kvalitetno opisovanje delovnih mest pa nujno urejeno organizacijo tehnološke

ga procesa dela. Gospodarske organizacije bodo morale zaradi zahtevnosti in obsežnosti takoj in resno pričeti s tem delom, če ga bodo hotele opraviti do predvidenega roka.

Po končanem opisu bodo gospodarske organizacije lahko šele začele z analitično oceno delovnih mest. Celotno delo pa ne bo uspešno, če bodo gospodarske organizacije po prvi opravljeni analitični oceni delovnih mest na tem področju pustile. Kakor je proizvodnja stalno in nenehno gibanje, tako se spreminja tudi opis in analitična ocena delovnih mest. Zato bo potrebno oboje nujno stalno spremljati in dopoljevati. Iz tega je razvidno, da nadaljnega dela ne bodo mogle opravljati občasne komisije, temveč bodo potrebni posebni novi oddelki v gospodarskih organizacijah. Ti novi — kadrovski oddelki bi imeli lastno področje dela, ki bi obsegalo: analitično oceno delovnih mest, tarifno politiko, personalno službo, vzgojo kadrov in strokovno usposabljanje, zdravstveno službo, varnost dela, psihologijo dela in socialno službo.

Najvažnejša naloga po izvedbi analitične ocene delovnih mest pa bo tudi pravilna razvrstitev zaposlenih na delovna mesta po načelu »pravga človeka na pravo delo«. Verjetno bo to najtežavnejše delo. Niso znani pri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

GLAS

GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. ŠT. 36 — CENA DIN 10.—

Kranj, 10. maja 1957

UZGOJA VODILNEGA KADRA V GOSPODARSTVU

Od 27.572 delavcev in uslužbencev v industriji, gozdarstvu, gradbeništvu in prometu v okraju Kranj jih 2804 spada med vodilni kader. V organih delavskega upravljanja pa imamo v teh panogah gospodarstva 1776 delavcev in uslužbencev. Če upoštevamo važno vlogo ravno vodilnega kadra pri organiziranju, planiranju, vodenju in kontroliranju proizvodnje, in to, da je ta kader razmeroma mlad glede na prakso, brez desetletnih tradicij kot v ino-

vodilnega kadra lahko razčlenimo na naslednje elemente:

razširiti koncept vodenja vodilnega kadra;
poglobljati poznavanje gospodarstva in družbe;
prispevati k boljšemu razvijanju socialističnih odnosov med kolektivom;
povečati znanje in veščino, potrebno za boljše vodenje;
razvijati sposobnost hitrega prilaganja spremembam v gospodarstvu in družbi.

Organizacija izobraževanja vodilnega kadra je šele v skromnih začetkih. V glavnem je do sedaj edino Zavod za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu v Ljubljani delal na tem področju. Tečajev za višji vodilni kader na Polževem in v Radovljici se je do sedaj udeležilo iz kranjskega okraja 29 oseb, personalnih tečajev 19, trenerskih tečajev pa 16 oseb. Posamezniki so se udeležili tudi tečajev v Zagrebu, ki jih prireja Zvezni center za izobrazbo kadrov v Zagrebu. Kot je iz navedenih podatkov razvidno, je šele razmeroma majhno število vodilnih oseb iz kranjskega okraja spoznalo potrebo po nadaljnjem lastnem izpopolnjevanju.

Za člane delavskih svetov so občinski sindikalni sveti ob pomoči in sodelovanju Okrajnega sindikalnega sveta organizirali že lepo število tečajev in predavanj. Vsebinska tečajev in predavanj pa se je določala glede

na trenutne potrebe in probleme, tako da še ne moremo govoriti o načrtni vzgoji.

Nekatera večja podjetja, ki imajo že samostojne trenerje, so pričela s »praktičnim izučevanjem vodilnega kadra«. V praksi se je že udomačila skrajšana oznaka za te tečaje, in sicer »PIV«. V tečaju »PIV/1« posredujejo za to izvežbani trenerji vodilnemu kadru načela, po katerih je moč najuspešneje in najhitreje priučiti ljudi na neko novo delo. Take metode poučevanja so že preizkusili v razvitih industrijskih deželah, predvsem med drugo svetovno vojno, ko je bilo treba veliko ljudi v proizvodnji zamenjati z drugimi, le-te pa v najkrajšem času priučiti. Tako metodo lahko z uspehom uporabljajo v trenajznih centrih, v katerih novo sprejete delavce priučujejo k delu, katerega naj bi v redni proizvodnji opravljali. Do dne 1. maja 1957 so imeli v Železnari Jesenice, »Verigi« Lesce, »Iskri« Kranj, »Tiskarni« Kranj, »Inteksu« Kranj, »Pletenini« Kranj, »Pletenini« Lesce, BPT Tržič, »Planiki« Kranj, »Pelcu« Tržič in »Savi« Kranj, 135 tečajev »PIV/1«, ki se jih je udeležilo 1080 oseb. V Železnari Jesenice, BPT Tržič in »Planiki« Kranj pa je bilo že 44 tečajev »PIV/2«, v katerih obravnavajo analizo problemov v praksi. Teh tečajev se je do sedaj udeležilo 366 oseb.

Potrebno pa bo rešiti problem izvedbe takih tečajev v ostalih gospodarskih organizacijah, predvsem v

manjših. Tudi zbornice, posebno Obrtna, bi se morale lotiti vzgoje vodilnega kadra. V zadnjem času se je pričela realizirati zamisel, da bi v okviru Trgovinske zbornice prirejali razna predavanja in razgovore o aktualnih gospodarskih problemih, kar bi tudi prispevalo k vzgajanju vodilnega kadra. Seveda pa bo za uspeh teh prizadevanj potrebno najširše sodelovanje vodilnega kadra, kakor tudi razumevanje organov delavskega upravljanja glede sodelovanja podjetij. Primerni klubski prostori v Trgovinski zbornici bi lahko omogočili tudi večji razmah družabnega sodelovanja in medsebojne izmenjave mnenj med vodilnimi kadri, pa tudi med aktivnimi in razgledanimi člani delavskih svetov. Predvsem pa bodo morala razna strokovna društva (DIT, ekonomisti, pravniki itd.) resneje razmisliti o svojih nalogah na področju te vzgoje.

Glede urejanja problemov vzgoje vodilnega kadra so brez dvoma važni in zanimivi zaključki, ki so objavljeni v članku ing. Alfreda Jaegerja, direktorja »Zveznega centra za izobrazbo vodilnega kadra« v Zagrebu, ki se v originalu glasi:

1. Izobrazba vodilnega kadra v gospodarstvu je izredno odgovorno, komplicirano, občutljivo in važno delo. — Vendar je to delo nepogrešljivo pri sodobnem razvoju vsake dežele, ki želi pospešiti razvoj svojih proizvodnih sil.

2. Izobrazba voditeljev mora biti postavljena na široke osnove. Vsaka

ozkost in omejevanje je lahko samo škodljivo. Glede na to mora biti izobrazba voditeljev vsestranska, vsesplošna, a ne specialna.

3. Izobrazba voditeljev mora biti stalna in sistematična. Voditeljem se mora omogočiti izpopolnjevanje tako dolgo, dokler opravljajo vodilne funkcije. Ti cilji se ne morejo doseči čez noč, temveč samo z načrtnim in smiselnim delom. Glede na to, da je »izobrazba vodilnega kadra delo, ki ga moramo opraviti in predvideti za daljši čas, ne moremo pričakovati od tega hitrih »senzacionalnih« rezultatov. — Očitno je, da se ravno na tem področju s kampanjskim delom ne more dosti doseči.

4. Na koncu, a to se zdi najvažnejše v našem družbenem sistemu, se mora izobrazba vodilnega kadra in izobrazba delavcev-upravljalcev opravljati koordinirano in na osnovi enakih načel.

Izobrazba voditeljev in izobrazba delavcev-upravljalcev sta dve strani iste medalje, zato pa morata biti napravljena iz enakega materiala. Zaradi tega v veliki meri zavise končni rezultati od stopnje vsklajevanja teh dveh vrst izobrazbe. (Izobrazba rukovodilca, št. 2/57 »O ciljevima izobrazbe rukovodilca«.) Organi delavskega upravljanja bodo morali torej posvečati v bodoče več pažnje izobrazbi vodilnega kadra, kot tudi izobrazbi svojih članov. C. B.

naš razgovor

Na Uskovnici se bodo kmalu oglasili kravji zvonci

S predsednikom Planinskega društva Srednja vas tovarišem Jožetom Stendlarjem sva se tokrat razgovarjala na Uskovnici, planini nad Srednjo vasjo. Razen koč na Uskovnici upravlja Planinsko društvo Srednja vas tudi koč pod Bogatinom in koč na Velem polju.

»Kakšen je bil obisk v teh treh kočah v letošnji zimski sezoni?«

»Reči moram, da je bila letošnja zimska sezona prav dobra. Predvsem koč pod Bogatinom je bila vseskozi obiskana. Uskovnico obišče več turistov poleti, ker jim takrat lahko postrežemo z dobrim mlekom in mlečnimi izdelki, saj imamo na Uskovnici tudi svojo sirarno.«

»Kdaj bodo letos prignali krave na Uskovnico?«

»Verjetno bodo letos kravji zvonci na Uskovnici zazvonili že okoli 15. maja.«

Na Uskovnici so bile vse planšarske kočice med vojnjo požgane. Vendar je sedaj zrastle že okoli 40 novih, malih prijetnih hišic. Poleti ni nobena prazna. Vasčani iz Srednje vasi priženejo na planino krave, razen tega sprejme skoro vsaka hišica turi-

ste, ki jih poleti na Uskovnici ni malo, saj tu preživijo lahko dopust prijetno, domače in hkrati dokaj ceneje kot marsikje drugod.

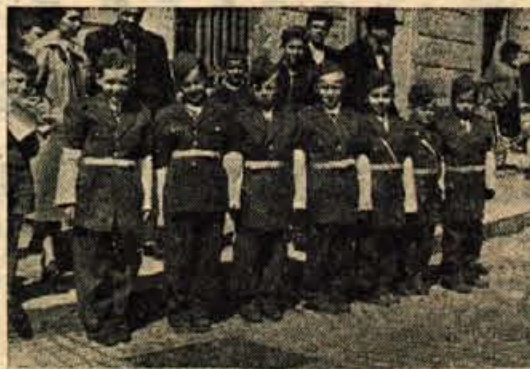
»Kako je s kočjo na Velem polju? Slišala sem, da gradite novo kočjo?«

»Sedanja kočja na Velem polju (Vodnikova kočja) je najstarejša kočja v Triglavskem pogorju in ne ustreza več potrebam. Tereni na Velem polju so zelo prikladni za smučanje predvsem v aprilu in maju. Nova kočja, ki jo sedaj gradimo, bo najmodernejše opremljena, imela bo toplo in mrzlo vodo ter okoli 40 prenočišč. Predvidoma bo stala na istem mestu kot stara kočja in upamo, da bo dograjena letos julija. Staro kočjo pa namerava Planinska zveza vključiti v muzejske znamenitosti.«

»Se nekaj — je v Srednji vasi in okolici še veliko nosačev?«

»Pravih nosačev je pravzaprav zelo malo, all skoro nič. Ves živč znosijo poleti v kočje mule, le tedaj, kadar je veliko snega, vsajijo vse potrebno v kočje ljudje na ramah.«

Lj.

Zdi se, da so nekaterim hlače predolge in da jim bell »okavi« visijo čez prste na rokah — ampak to malih prometnikov očito ne vznemirja. Z zanimanjem in veseljem poslušajo, kaj jim pripoveduje prometni miličnik, preden bodo sami stopili na križišče in usmerjali promet (levo). — Kar se Janezek »starejši« Janez zna — in pobož starejšim je lepa čednost, levo spodaj).

Tale se pa počuti kar odraslega, ko v svojem vozilu z brzino 80 km na teden poživilja promet na kranjskih ulicah. Iz otroškega vozilčka naravnost v avto — ta je nagel, kaj?

TE DNI PO SVETU

X Predvčerajšnjim se je začelo zasedanje Centralnega komiteja Socialistične stranke Italije. V svojem referatu je Nenni poudaril, da je sedanja vladna kriza v Italiji pozitivno dejstvo, ki razbija stagnacijo vladnega in parlamentarnega življenja. Za izhod iz krize je Nenni navedel tri stvari: prvič, socialistična stranka meni, da je glavna nevarnost za demokratske ustanove v Italiji integralistična težnja demokrščanske stranke, ki bi rada prevzela vso oblast; Socialistična stranka bo z vsemi silami skušala preprečiti sestavo štiristrankarske koalicije centra; tretjič, socialistične in vse demokratske sile bodo morale biti sedaj v opoziciji, če ne bodo poiskali izhoda iz krize v naslonitvi na levičarske sile.

X Predsednik ZDA Eisenhower je na nedavnem sestanku z novinarji izjavil, da obrambnega programa Združenih držav Amerike ni moč skrajšati, dokler ne bo popustila napetost v svetu. Ameriško ljudstvo je preko kongresa zahtevalo zmanjšanje nekaterih kreditov, toda le na notranjem področju. Krediti na mednarodnem torišču pa so potrebni za programe, ki naj zagotovijo varnost Združenih držav Amerike.

Kar se tiče sovjetskega predloga o medsebojnem nadzorstvu iz letal, je menil, da je to nedvomno dokaz, da so sedanji londonski razgovori bolj iskreni in konstruktivnejši kakor prej. Osebnost je prepričan, da bodo medsebojno nadzorstvo iz letal dosegli z razvojem raznih predlogov. V zvezi s sovjetskim predlogom o medsebojnem nadzorstvu iz zraka na Aljaski in v Sibiriji, je rekel, da ne gre za vprašanje velikosti področij, ki jih opazujejo, marveč za to, kaj opazujejo.

X Jugoslovanski veleposlanik v Avstriji doktor Radivoje Uvalić je pred dnevi obiskal zunanjega ministra Figla. Sodi, da je seznanil Figla s stališčem jugoslovanske vlade o uveljavljanju člena 7 avstrijske državne pogodbe, ki govori o pravicah jugoslovanske manjšine v Avstriji.

X Objavili so, da se bo začela 16. maja v Nevadi serija ameriških jedrskih eksplozij. Skupno jih bo devet.

X Bivši ameriški veleposlanik v Moskvi George Kennan je dejal, da so po njegovem prepričanju predlogi sovjetske vlade o razorožitvi iskreni in da na Zahodu ne upoštevajo dovolj sprememb, ki so nastale v Sovjetski zvezi po Stalinovi smrti. Zahodne dežele preveč težijo k temu, da bi presojale odnose med Vzhodom in Zahodom zgolj iz militarističnih stališč.

X Kot poročajo, je nenadni sneg napravil precejšnjo škodo po sadovnjakih in poljih vse od Italije do Norveške. Neurje in slana sta uničila precej posevkov.

IZDAJA CASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE "GORENJSKI TISK" / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI VLADNA KRIZA V ITALIJI

Skoraj 22 mesecev je vztrajala dosedanja vlada Segnija na krmlu Italije. Koalicija štirih strank je to vlado sredine srečno ohranila pri življenju med Scello in Karibdo — levico in desnico. V začetku letošnjega leta so sicer štiristranksko koalicijo zapustili republikanci, najmanjša od sodelujočih strank v vladi (krščanski demokrati, liberalci, socialdemokrati in republikanci). Toda to še ni pretreslo temeljev vladne koalicije, čeprav je že načelo njeno proceje. Sedanjjo vladno krizo pa je povzročil sklep socialdemokratske stranke, da se umakne iz vlade in začasno preide v opozicijo. Vlada je tako ostala brez štirih ministrov in brez večine v parlamentu. Predsedniku vlade, demokristjani Segniju ni preostalo drugega, kot da objavi odstop vlade predsedniku republike.

Socialdemokratom je bilo vedno težje v družini konservativnih strank — krščanskodemokratske in liberalne. Dosedanja stalna prizadevanja socialdemokratov, da bi po vsej sili, pa četudi umetno, ohranili pri življenju vlado in koalicijo, so skoraj vedno pripeljala do popuščanja pred reakcionarnimi zahtevami ostalih družabnikov v vladi, zlasti liberalcev. Te koncesije od agrarnih pogodb do zakonskega urejevanja vloge državne indu-

strije so bile vedno na škodo socialistične vesti Saragatovih socialdemokratov. Udeležba v vladi pa je znatno oteževala tudi zblizanje z Nennijevimi socialisti in združenje obeh socialističnih strank v Italiji, o čemer je toliko govorila zadnje čase. Eden glavnih pogojev, ki jih postavlja Nennijeva stranka za zedinjenje, je namreč izstop socialdemokratov iz vlade.

Prítisk na Saragata, voditelja socialdemokratske stranke in podpredsednika italijanske vlade, je bil torej zelo hud. In to ne samo od zunaj, marveč tudi iz lastnih vrst. Saragat je doslej trmasto zagovarjal svoje sodelovanje z vlado in je zato celo žrtvoval generalnega sekretarja Matteotija, ki se je uprl takl Saragatovi politiki. Izstop iz vlade že dlje časa zahteva leva struja v socialdemokratski stranki, njeni zahtevi so se zdaj pridružili še Matteotijevi pristasi. Saragat ima sicer še vedno večino v direkciji stranke, vprašanje pa je, če bo lahko račun na večinsko podporo tudi na kongresu socialdemokratske stranke prihodnjega meseca.

V tej stiski se je Saragat pač odločil za manjše zlo, za izstop iz vlade. Toda tudi tu ni povsem prenehala Saragatovo računanje. S tem korakom namerava Sara-

gat ubiti dve muhi na mah. Če bi do kongresa ostal izven vlade, bi si tako pač umil roke in si olajšal socialistično vest pred zbranimi delegati. Če pa bi zdaj iz te vladne krize znova izšla okrepljena štiristrankarska koalicija, bi tako znova dobil argument za sodelovanje v vladi sredine, zlasti ker Saragat računa, da bo v mešetarstvu pred vzpostavitvijo koalicije ulovil tudi zase masten delež (bodisi v ministrskih položajih ali še verjetneje v političnih, gospodarskih in socialnih koncesijah socialdemokratski stranki).

Tudi krščansko demokratska levica — njej pripada sedanjji predsednik vlade Segni — ni preveč zadovoljna s pretirano konservativnimi zahtevami liberalcev. Vodja demokristjanskih sindikatov Pastore je še pred nedavnim izjavil, da krščanski demokrati plačujejo previsoko ceno liberalcem za njihovo udeležbo v vladi.

Pred demokristjani je sicer še druga možnost: da vzpostavijo lastno vlado brez sodelovanja z drugimi strankami. Čeprav sami nimajo večine v kongresu, bi lahko računali na podporo liberalcev in monarhofašistične desnice. To pa spet ne bi prijetno odjeknilo med množicami in bi v taki sumljivi družini lahko demokristjani potegnili krajši

konec na splošnih volitvah prihodnje leto. Pa tudi ostale posvetne stranke se najbrž ne bi tako hitro sprizajzile z vladavino klerikalne stranke in s povečanim vplivom Vatikana na italijansko politično življenje.

Najboljša rešitev za trenutni politični položaj v Italiji pa še vedno ne prihaja v poštev: namreč sodelovanje demokristjanov z združenimi socialisti. Ne samo, da združeno socialistično gibanje še ni uresničeno, pač pa je tudi prepad med vladajočimi demokristjani in opozicijskimi Nennijevimi socialisti še vedno preglobok. (Saj ga končno niso premestili med seboj niti sorodni socialisti Nenni in socialdemokrati Saragata).

Saragatovo izstop iz vlade je torej s povsem določenimi nameni sprožil vladno krizo v Italiji. Tako za zdaj ni rešil niti perečega vprašanja nujne presumeritve vlade bolj v levo in njene naslonitve na socialiste, niti ni napravil koraka bliže k zedinjenju socialističnega gibanja.

Skrumnejši opazovalci pa vendar tudi v tem koraku vidijo pozitivne posledice, če drugače ne, vsaj to, kar je izjavil Nenni, da se je politično stanje v deželi spet razgibal, medtem ko je dozdaj precej omtrelo. MARTIN TOMAZIČ

kratko, vendar zanimivo

MLADINSKA BOLGARSKA DELEGACIJA V KRANJU KRANJ, 9. maja. Danes je prišla v Kranj mladinska bolgarska delegacija, ki jo vodi sekretar CK LMS Bolgarije tov. Solakov. Delegacija si je ogledala tovarno »Iskra« in se razgovarjala s člani kluba mladih proizvajalcev, tovarniškega komiteja LMS in mladinske organizacije industrijsko-kovinarske šole.

Kavčiča. Mladinci so s tovarišem njeni osnovi urejali notranji odnos v gospodarski organizaciji. S pozitivnim stališčem bodo tudi politične organizacije, predvsem pa o problemih našega gospodarstva in o samoupravljanju. Prihodnji razgovor debatnega kluba namerava organizirati OK LMS v začetku prihodnjega meseca. Lj.

GORENJSKA MLADINA BO SODELOVALA NA FESTIVALU V SLAVONSKEM BRODU

V počastitev Dneva mladosti bo v dnevi 24., 25. in 26. maja v Slavonskem Brodu mladinski festival Braštva in edinstva. Na tem festivalu bo sodelovala mladina iz vseh večjih okrajev države. Iz kranjskega okraja bo odšlo na festival okoli 200 mladink in mladincev, kjer bodo sodelovali pri slavnostnem zborovanju, paradah in tekmovanjih. Razen fizikolturnih ekip vseh disciplin, bodo odšli v Slavonski Brod tudi gorenjski planinci in taborniki, folklorna skupina, balet, solisti, mladinski ženski oktet, mladinski moški oktet in sekstet, recitatorji, trije mladi književniki itd. Lj.

KAKO POTEKA ANALITSKA OCENA DELOVNIH MEST (Nadaljevanje s 1. strani)

meri, ko je analitična ocena ostala v predalu ravno zaradi odpornosti proti temu, da bi se na

KZ PODBREZJE JE DOBILA TRGOVSKO POSLOVALNICO

Kmetijska zadruga v Podbrezju je s 1. majem dobila lastno trgovsko poslovalnico. Lokal je do sedaj uporabljala trgovsko podjetje Naklo, ki je bilo likvidirano. Zadruga ima zdaj prostore za trgovino, skladišče in upravne prostore. Čr.

PODPREDSEDNIK IS LRS STANE KAVČIČ SE JE RAZGOVARJAL Z MLADINO

Da bi bila naša mladina čimbolje seznanjena z gospodarskimi in političnimi vprašanji, je Okrajni komite LMS v Kranju organiziral debatni klub. V debatni klub so vključeni vsi člani Okrajnega komiteja LMS, člani komisij pri OK LMS in predsedniki občinskih komitejev LMS.

Prvi tak razgovor v debatnem klubu je bil v sredo v Kranju. Okrajni komite LMS je povabil na ta razgovor podpredsednika Izvršnega sveta LRS Staneta

KOLEKTIVI SO IZVOLILI DELAVSKE SVETE

Razen v 4 gradbenih podjetjih so že povsod v kranjskem okraju izvolili nove delavske svete. V delavskih sveti so v mnogih podjetjih izvolili več mladine in žena kot na zadnjih volitvah. Pokazalo pa se je, da so ponekod, zlasti v Trziču in Skofji Loki, izbrali skoraj že enkrat več kandidatov kot je bilo treba izvoliti članov delavskega sveta. V takih primerih so komunisti in sindikalne podružnice prepustile priprave na volitve stihiti, ki ne more nuditi jamstva, da so v delavski svet izvoljeni najboljši kandidati.

V splošnem pa je moč ugotoviti, da so se kolektivi na volitve dobro pripravljali in da so volilci skrbno premislili, katere kandidate naj volijo. Zdjaj novi delavski sveti sklicujejo prve seje, na katerih se konstituirajo. V posameznih podjetjih (n. pr. v »Iskri«) že tudi razmišljajo, kako bi nove članne delavskih svetov čimprej usposobili za kvalitetne upravljavce. Z.

DELEGATE ZA KONGRES DELAVSKIH SVETOV VOLIJO

Delavski sveti v Peko in Bombažni predilnici v Trziču, Tiskanini in Inteksu v Kranju ter v Zelezarni Jesenice so že izvolili delegate za I. kongres delavskih svetov Jugoslavije. Razen teh so izvolili delegate na občinskih konferencah delavskih svetov iz industrije v Zelezarnah, Trziču in Skofji Loki ter na okrajnih konferencah delavskih svetov trgovske in gozdarske panoge. Drugod v našem okraju bod izvolili delegate za kongres delavskih svetov najkasneje do 15. maja. M. Z.

POSVET O REFORMI SOLSTVA V KRANJSKI GORI

Od sobote do ponedeljka je bil v Porentovem domu v Kranjski gori posvet o reformi solstva. Zbrali so se izvedenci za šolsko telesno vzgojo. Referate o vlogi te-

DELAVCI IN USLUŽBENI BODO CENEJŠE LETOVALI

Bombažna predilnica in tkalnica Trzič vzdržuje v Poreču v Istri počitniški dom za člane kolektiva, ki želijo preživeti svoj letni dopust ob morju. Upravni odbor je določil naslednje cene počitniškega penziona: v villi 270 dinarjev dnevno, v week-end hišah 240 dinarjev in v šotorih 220 dinarjev dnevno. Prispevek za otroke bo znašal 130 do 190 dinarjev, vsajenci bodo plačali le 80 % oskrbnine. J. V.

naša kronika

Ilesne vzgoje v reformirani 8-letni šoli, o fizioloških in psiholoških posebnostih mladine so imeli Edi Serpan, dr. Alojz Šef in prof. Drago Ulaga. Udeleženci posveta so učni načrt za telesno vzgojo v narišnem dopolnili. Večjo pozornost kot doslej predvideva novi učni načrt drži telesa, vključuje pa tudi plavanje in smučanje. U.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE NA JESENICAH

V nedeljo je gostovalo na Jesenicah Prešernovo gledališče iz Kranja s komedijo »Autobusna postaja«. Jeseničani so dvorano do kraja napolnili in želijo izmenjavo gostovanj obeh gledališč večkrat na leto. U.

V »TISKANINI« SO IZVOLILI DELEGATA ZA KONGRES DELAVSKIH SVETOV

V ponedeljek, 6. aprila, je bila v »Tiskanini« seja delavskega sveta, na kateri so člani izvolili tkalčko Milko Kovarčičevo za delegata na I. kongresu delavskih svetov. Izvolili bodo tudi komisijo, ki bo nadzorovala izvajanje sklepov delavskega sveta. Za kolektiv bodo nabavili nov autobus, da bo vozil delavce na izlete in na letni dopust v Poreč. Tovarna bo že letos pričela zidati v Ankaranu lasten počitniški dom s 150 posteljami.

GLASBENA SOLA V KRANJU V POČASTITEV DNEVA MLADOSTI

V proslavo Dneva mladosti bo vodstvo glasbene šole organiziralo štiri javne mladinske koncerte v času od 13. maja do 16. junija. Koncerti bodo ob ponedeljkih ob 19. uri v zgornji dvorani Sindikalnega doma v Kranju. Na ponedeljkovem koncertu bodo predstavili gojencl oddelkov za klavir, violino, flavto in solopetje. V zaključni točki sporeda bo nastopil 30-članski mladinski godalni orkester, ki bo izvajal II. starvek iz Concertina skladatelja Milka Kofina ter Janka Pribošiča II. starvek iz Vaške suite.

KAJ SODIMO O...

GORENJSKI KULTURNI REVJI

Kakor smo izvedeli, bo prva številka revije za kulturo »Gorenjska« izšla še v tem mesecu. Stevilka bo obsegala skoraj sto strani proze, poezije, zanimivih in tehtnih esejev z raznih področij kulturnega življenja Gorenjske in kulturne vesti iz sveta in od doma. V zvezi s tem smo se obrnili na nekatere javne kulturne delavce v Kranju in jih nsprosili, naj nam v nekaj stavkih povedo svoje mnenje o gorenjski kulturni reviji. Cene Avguštin, upravnik Mestnega muzeja v Kranju: »Potreba po takšni reviji se je kazala že več let. Pobudi Društva likovnih umetnikov Gorenjske in Okrajnega Sveta za prosveto in kulturo se moramo zahvaliti, da bomo do revije vendarle prišli. Revija bo, kot vse kaže, obravnavala v celoti vso obširno kulturno problematiko naše pokrajine in bo zaradi tega — upam — med našim občinstvom sprejeta z odobravanjem in razumevanjem.« Iztok Ausec, novinar: »Zamiseli o reviji vsekakor pozdravljam, vendar bi po mojem mnenju kazalo pritegniti k sodelovanju v reviji tudi kulturne delavce izven ozkega območja Gorenjske, ker bi to zagotovilo reviji večjo pestrost in vsestranskost.«

Lojze Gostiša, direktor Prešernovega gledališča v Kranju: »Doslej je bila edina publikacija na Gorenjskem, ki se je ukvarjala samo s kulturnimi problemi, naš Gledališki list, vendar ta še gledaliških vprašanj ne more obravnavati dovolj široko. Veseli me, da je do ustanovitve te prepotrebne revije vendarle prišlo in prepričan sem, da bo revija lahko opravila pomembno delo.« Slavko Beznik, predsednik okrajnega Sveta za prosveto in kulturo: »Revija bo po mojem mnenju zapolnila vrzel v kulturnem delu na Gorenjskem, ki jo že dlje časa občutimo. Zamisel o kulturni reviji namreč ni nova. Porodila se je že pred petimi leti. Osnovna naloga uredniškega odbora bo, zbrati okrog revije vse gorenjske kulturne delavce, tudi tiste, ki žive izven Gorenjske. Če bo ob tem znala prislusniti sodobnim zahtevam kulturne vzgoje naših ljudi in jim s pestro vsebino in obliko pomagala, da stopijo v korak s kulturnim dogajanjem doma in v svetu, bo namen revije dosežen in ljudje jo bodo sprejeli za svojo. Ob izidu prve številke želim požrtvovalnemu uredniškemu odboru mnogo uspehov pri delu.«

Z zasedanja OLO Kranj

V okraju 324 milijonov VEČ SREDSTEV

Za razvoj obrti na svojem področju naj skrbe občine

Okrajni ljudski odbor v Kranju je v ponedeljek razpravljal o spremembah družbenega plana in proračuna okraja Kranj za letošnje leto, na podlagi nove Uredbe o delitvi dohodka.

Te spremembe vzpodbujajo predvsem podjetja in gospodarske organizacije, da s prizadevanjem za povečanje proizvodnje povečajo tudi lastna sredstva. Nov način delitve dohodka ugodno vpliva predvsem na gradbeno podjetja, obrtna, trgovinska, gostinska in podjetja cestnega prometa. Pri sedanem načinu delitve dohodka se federacija namreč odpoveduje vsaki udeležbi pri ustvarjanem dohodku in ga v celoti prepušča tem podjetjem s tem, da je v določenem okiru deležna dela teh sredstev tudi republika.

V kranjskem okraju se bodo dohodki v celoti povečali, predvsem dohodki podjetij, za 324.100.000 dinarjev. Dohodki iz gospodarstva se bodo povečali za 365.426.000 dinarjev,

medtem ko kažejo dohodki od prebivalstva zmanjšanje za 41.326.000 dinarjev.

Pri tem pa je treba pripomniti, da je zmanjšanje dohodkov od prebivalstva le navidezno, ker se del dohodkov, ki so bili prvotno zajeti pod dohodki od prebivalstva, v novem pregledu zajemajo pod dohodki iz gospodarstva kot, denimo, davek na plače ter davek na maloprodajni promet.

Proračun okraja in prav tako proračuni občinskih ljudskih odborov se ne bodo spremenili. Le pri investicijskih skladih okraja beležimo padec za približno 18 milijonov, medtem ko se bodo investicijski skladi občin povečali od prvotnih 222.446.000 na 329.318.000 dinarjev.

Zgolj pri tem se je razprava na zasedanju Okrajnega ljudskega odbora nekoliko raz-

vnela. Ljudski odbornik — zastopnik Okrajne obrtne zbornice — je namreč predlagal, naj bi investicijski sklad za razvoj obrti v znesku 28.000.000 dinarjev ostal v okviru okrajnega investicijskega sklada, da bi lahko s tem tudi posamezne obrtne delavnice in podjetja iz ekonomsko manj razvitih občin, najemale kredite iz tega sklada. Po njegovem mnenju namreč obstoja bojazen, da razvoju obrti v manj razvitih občinah (Cerklje, Bohinj, Železniki, Gorenja vas, Žiri) ne bo posvečena zadostna pozornost, če bi ta sredstva prenesli na občine.

Toda v razpravi na obeh zborih je bil predlog Obrtne zbornice odbit. Mnenje odbornikov je bilo namreč, naj občine v okviru svojih investicijskih planov upoštevajo razvoj in potrebe obrti.

I. A.

Kako je z združitvijo IBI s STTŠ

Precej začudenja in hkrati razburjenja povzročajo zadnje dni govornice, da se bo Industrija bombažnih izdelkov »IBI« priključila Srednje tehnični tekstilni šoli v Kranju.

Za to združitve je slišati glasove in mnenja, ki govorijo za in prav toliko — morda še več — ki govorijo proti.

Kaj je torej na stvari?

Srednje tehnična tekstilna šola v Kranju je brez dvoma ena najboljših tovrstnih strokovnih šol v državi. Učenci, ki si pridobivajo znanje v tej ustanovi, potrebujejo nedvomno tudi ustrezen praktični pouk. Prav iz tega razloga se je tudi porodila zamisel, naj bi »IBI« priključili Srednji tehnični tekstilni šoli (novo poslojpe šole, ki ga sedaj grade, je v neposredni bližini tovarne in bi bila v tem pogledu rešitev zares idealna). To bi bil poglavitni razlog za združitve teh dveh ustanov.

In druga plat medalje?

Vsekakor ni malenkost in nepomembna stvar spremeniti tovarno kot je »IBI«, ki zaposluje približno 260 delavcev in ki ustvarja okoli milijardo dinarjev brutoprodukta letno, denimo, v finančno samostojni zavodi! Mimo tega obstoja še drugi razlog, ki tudi govori proti združitvi. Tovarna »IBI« namreč ni tak obrat, kjer bi lahko učenec praktično delal v vseh oddelkih, ker so zlasti nekateri v tej tovarni pomanjkljivi in majhni (apretura). To so, za sedaj, razlogi za in proti.

Pred dnevi se je sestal tudi šolski odbor Srednje tehnične tekstilne šole. Na tem sestanku so posvetili precej časa tudi razpravi o tem vprašanju. Šolski odbor je bil mne-

nja, da bi bilo vsako prehiteno razvoja prej škodljivo in negospodarsko, kot pa koristno. Dejstvo je prav tako, da za sedaj še ne obstajajo nikakršne analize, ki bi pokazale, kaj bi se — da bi v morebitnem primeru prišlo do združitve — bolj izplačalo oziroma kaj bi bilo bolj utemeljeno in kaj bi imelo boljše učinek: ali naj »IBI« postane finančno samostojni zavod ali pa naj ostane podjetje v sedanem položaju. Srednji tehnični tekstilni šoli naj bi nudilo zgolj usluge za praktično izučevanje dijakov. Ta možnost pa zopet ne bi imela ugodnih posledic za proizvodnost dela in proizvodnjo, če bi bili med obratovanjem v tovarni prisotni dijaki. Le-ti bi potek proizvodnje brez dvoma motili.

Pri tem problemu vsekakor ni nezainteresiran tudi Okrajni ljudski odbor, ker bi karkršnakoli rešitev (nepremišljena in morda nedogovorna) vplivala tudi na uresničevanje okrajnega družbenega plana in proračuna.

Vse dosedanje razprave, stališča in mnenja bi lahko strnili v en stavek: dokler ne bodo zbrani vsi pokazatelji, ki naj razjasnijo smotrnost take ali drugačne rešitve glede združitve »IBI« in Srednje tehnične tekstilne šole in dokler ne bo moč ugotoviti, da bi morebitna združitve pokazala več prednosti kot je loma sedanji ustanovi pri ločenem poslovanju, ne bi kazalo karkoli ukrepati v tej smeri.

Zdi se, da je taka odločitev trenutno še najbolj ustrežna in da za razburjenost ter vročo kri na katerikoli »strani« za sedaj ni prav nobenega razloga...

I. A.

Zakaj podražitev kruha v Kranju?

Da bi pojasnili potrošnikom in bralcem našega lista, zakaj je prišlo nedavno do podražitve nekaterih vrst kruha v Kranju, smo povprašali o tem zastopnike Občinskega ljudskega odbora ter kranjske pekarnice in zvedeli naslednje:

Pekarna v Kranju izkazuje v letošnjem letu okoli 6.200.000 dinarjev nadplaniranih stroškov, ki jih pač mora od nekod nadoknaditi. Ti povečani stroški se nanašajo na plače delavcev in nameštencev, ki so se letos zvišale za 691.000 dinarjev, davek na plače pa za 1.256.000 dinarjev. Na podlagi odločb sanitarne inšpekcije bo morala dati pekarna za beljenje prostorov in delavnice v letošnjem letu 300.000 dinarjev, za brisače 280.000 din, za bloke in dobavnice okoli 700.000 din, za anuitete 400.000 din in za amortizacijo ter obresti na osnovna sredstva 594.000 dinarjev. Občinski ljudski odbor pa ni priznal stroškov za nabavo zavojnega papirja za zavajanje kruha, za kar bi bilo potrebno okoli 1,5 milijona dinarjev, ker tudi podjetja-dobavitelji tolikih količin zavojnega papirja ne bi mogli izdostaviti. Potemtakem, če odbijemo 1,5 milijona dinarjev, mora pekarna v letošnjem letu ustvariti za okoli 4,5 milijona din novega dohodka.

Odkod vzeti ta denar?

Predno je prišlo do podražitve kruha v Kranju, je ekonomsko-planski oddelek ob-

čine sestavil podrobno analizo gospodarskega poslovanja kranjske pekarnice, razen tega pa je bilo na Občinskem ljudskem odboru več sestankov in posvetovanj (tudi s predstavnikoma potrošniških svetov), kjer so sklenili, da bi bilo napak podražiti enotni kruh, ki je osnovno živilo prebivalstva in katerega gre največ v promet. Zato so se odločili podražiti beli kruh za tri dinarje (katerega potrošnja je minimalna) od 57 na 60 dinarjev ter žemlje od 5 na 6 dinarjev.

S podražitvijo omenjenih vrst kruha bo pekarna predvidoma dobila okoli 3 milijone dinarjev za pokritje primanjkljaja, ostalo pa bo krila iz lastnega dobička.

To so torej vzroki za podražitev kruha v Kranju.

Jasno je, da je ta podražitev kruha deloma razburila potrošnike. Kot zatrjujejo na Občinskem ljudskem odboru, pa tudi zastopniki pekarnice, je podražitev nujna in ekonomsko utemeljena.

Toda pribiti moramo: stroški za vzdrževanje sedanjih prostorov pekarnice so občutni (o tem pričajo izdatki za nabavo raznih pripomočkov, katere terjajo sanitarno-higienski predpisi) in bodo postopoma še večji, kolikor bolj zastarela postaja pekarna. Zato bo brez dvoma ena prvih nalog Občinskega ljudskega odbora zagotoviti čimprej sredstva za gradnjo nove, moderne pekarnice, ki bi omogočila cenejšo peko kruha.

I. A.

✓ Beogradu skladišče za 1000 vagonov

Na desni obali Donave, na prostoru, kjer bo blagovno pristanišče, bodo že letos začeli graditi velik trg za 100 vagonov in skladišče, v katerem bodo lahko shranili za 1000 vagonov blaga. Skladišni prostor bo sestavljen iz velikih dvoran. Skladišče bo novembra že urejeno. Vrednost predvidenih del cenijo na milijardo 600 milijonov dinarjev.

PRIZADEVNOST MLADINE V TOVARNI USNJA V KAMNIKU

Mladinski aktiv v Tovarni usnja v Kamniku je preteklo soboto priredil za člane kolektiva in njihove svoje gledališko predstavo kar v tovarniškem poslojpu. Obiskovalci so bili nadvse zadovoljni.

GLAS GORENJSKE

KOLIKO SREDSTEV BO LETOS V TRŽIČU ZA GOZDNA POTA?

Na sestanku gozdarske komisije pri ObLO v Tržiču so zastopniki kmetijskih zadrug in posameznih vasi razpravljali o sredstvih, ki bodo letos na razpolago za gojenje in varstvo gozdov, za gozdne drevnice ter za popravilo mostov in opornih zidov. Največ zanimanja so člani komisije pokazali za ureditev gozdnih poti, ki naj omogočijo boljše izvoz lesa iz gozdov. V Podjibelju bodo letos zaposlili dva gozdna cestarja, prav tako na Katarini, medtem ko v Lešah in Bistrici ter Kovorju enega.

Letos je za vzdrževanje gozdnih poti zagotovljen znesek 1.650.000 dinarjev, za mostove pa 1.050.000 dinarjev. Kmetijske zadruge so se odrekle doslej običajni marži 10 do 15% za dela, ki jih opravljajo iz gozdnega sklada.

J. V.

V ŠENČURJU BODO GRADILI ZBIRALNICO MLEKA

Potrebo po večji in sodobnejši zbiralnici mleka občutijo prebivalci Senčurja že dalj časa. Kmetijska zadruga si sicer že nekaj let prizadeva, da bi zgradila sodobno zbiralnico, ki bi ustrezala vsem higienskim in zdravstvenim predpisom. V Senčurju sicer že imajo zbiralnico mleka, in sicer v bivših prostorih šenčurske mlekarne, ki je obratovala že od leta 1909. Leta 1919 so mlekarno prodali. Toda leta 1921 so jo Senčurjani ponovno odkupili in je delovala vse do leta 1934. Takrat pa je prenehala zaradi mlekarne v Naklem.

Vse od tedaj pa so prostori bivše mlekarne v Senčurju propadali. Ostala je le še zbiralnica, ki se je še danes poslužuje. Toda zbiralnica je majhna in brez hladilnih in sanitarnih naprav, kar ne ustreza več današnjim pogojem. Sedaj bodo celotno staro stavbo bivše mlekarne porušili in v njeni neposredni bližini gradili novo, sodobno zbiralnico mleka, ki bo lahko služila vsej okolici. Z gradnjo bi že pričeli, če bi bili izgotovljeni potrebni načrti.

Zbiralnica bo stala predvidoma 3 milijone din. Za gradnjo je nekaj sredstev predvidela Kmetijska zadruga iz Senčurja, in sicer iz dobička, za manjkajoča sredstva pa bodo najeli kredit. Poleg zbiralnice mleka bodo postavili tudi vozno tehtnico.

C.

JAVNA DRAZBA

Občinski ljudski odbor Kranj, likvidacijska komisija bo v nedeljo, dne 12. maja 1957 prodajala na javni dražbi razni gostinski inventar — mize, stole, omare, vinske sode, radio aparat, steklenino, kuhinjsko posodo, jedilni pribor, namizne prte in razni drobni inventar.

DRAZBA BO OB 9. URI V PROSTORIH BIVŠE GOSTILNE „GOLICA“ V PODBREZJAH št. 53.

JAVNA DRAZBA

Občinski ljudski odbor Kranj, likvidacijska komisija, bo v ponedeljek, dne 13. maja 1957 prodajala na javni dražbi razni gostinski inventar — mize, stole, omare, točilno mizo, vinske sode, decimalno tehtnico, steklenino in porcelan ter razni drobni inventar.

DRAZBA BO OB 9. URI V PROSTORIH BIVŠE GOSTILNE „ZLATA RIBA“ V KRANJU, SEJMISČE ŠT. 1.

Prednost imajo državna in zadružna podjetja. Pravico sodelovanja imajo tudi privatniki.

OBVESTILO

Komunalna banka okraja Kranj, podružnica v Kranju obvešča interesente za posojila iz stanovanjskega sklada ObLO Kranj, da sprejema prošnje za kreditiranje družbene in individualne stanovanjske izgradnje.

Vlaganje prošnje za družbeno gradnjo ni vezano na rok.

Prošnje za individualno stanovanjsko izgradnjo pa bo banka sprejemala od 15.—25. maja in od 10.—20. junija.

Prednost pri dodeljevanju posojil individualnim graditeljem imajo tisti interesenti, ki rabijo čim manjše zneske za to, da se vselijo v novo hišo, potem tisti, ki so že vseljeni v novozgrajeni hiši, pa bodo s kreditom dogradili še drugo stanovanje in šele nato tisti, ki so z gradnjo nove hiše šele začeli.

RAZPIS

„MODA“ KRANJ SPREJME V SLUŽBO:

2 trgovska pomočnika

1 blagajničarka

Nastop službe 1. junija 1957. Plača po tarifnem pravilniku.

OBVESTILO

Gorenjska smučarska podzveza Kranj in „Partizan“ Mojstrana priredita dne 12. 5. 1957 ob 9. uri dopolne namesto „TRIGLAUSKEGA“ SMUKA“ mednarodni „ZLATOROGOV“ veleslalom in „TRIGLAUSKI VELESALOM“ v Vratih. Vabimo vse smučarje, da se tega zimskega tekmovalnega udeležijo. Prevoz za tekmovalce in funkcionarje je brezplačen od Mojstrane do Vrat.

KAMEN SPOTIKE

ZARES KULTURNO DEJANJE!

Motiv na sliki je s ceste Tržič—Begunje blizu Leš. Le komu je bil napoti cestnoprometni znak za ovinec, da ga je moral izdreti in vreči v gozd? Pa še eno vprašanje: Kako, da Uprava za ceste takih poškodb pravočasno ne popravi?

Odmevi naših člankov

Kaj podražuje blago trgovskega podjetja „Orlovina“ iz Kamne gorice

V 27. številki »Glasa Gorenjske« z dne 5. aprila letos smo objavili zapisek na rob, ki nam ga je poslal naš dopisnik, pod naslovom: »S trgovskim podjetjem »Orlovina« Kamnogoričani niso zadovoljni«. Pred dnevi nam je trgovsko podjetje »Orlovina« iz Kroppe poslalo odgovor, kjer pravijo:

»Pisec tega zapiska pravi, da je začelo podjetje v velike finančne težave. Poslovalnica v Kropi je v letih do 1956 res izkazala večji inventurni primanjkljaj, za kar je bila vložena tožba pri Okrožnem sodišču v Ljubljani. Sodba je rešena, primanjkljaj pa je knjižen na osebne terjatve ter niso zaradi tega potrošniki blago draže plačevali. Vzrok visokih cen je drugje. Naše podjetje je zelo majhno. Poslovalnice ima v svojih stavbah v Kropi in Kamni gorici. Do leta 1956 so bila trgovska podjetja oproščena plačevanja obresti na osnovna sredstva za stavbe in so plačevala le tretjino amortizacije za vzdrževanje stavb. V letu 1956 so vse te ugodnosti odpadle in so se zato stroški povečali za 300.000 dinarjev ali za 1% na prodajno ceno napram letu 1955. Vseh teh stroškov podjetja, ki imajo lokale v najemu, nimajo oz. plačujejo samo najemnino. O vseh zvišanih obveznostih je naš kolektiv že razpravljal, problematiko smo predložili tudi Občinskemu ljudskemu odboru in Radovljici, vendar določajo te obveznosti zvezni predpisi in si tako ne moremo pomagati. Če hočemo, da podjetje ne bo začelo v finančne težave, moramo vse to vračunati v ceno, zato je pri nas blago draže kot drugod.

Toliko v pojasnilo našim potrošnikom.

Kolektiv trgovskega podjetja »Orlovina« v Kropi

gorenjski obveščevalcec

gorenjske bodice

ZDRAVNIŠKA DEZURNA
SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov, telefon 01.

TELEFONSKA ŠTEVILKA NAROČNIŠKO-OGLASNEGA ODDELKA JE: KRANJ 190.

MALI OGLASI

Od privatnikov malih oglasov ne objavljamo pred vplačilom. Cena malih oglasov je: Preklic

20 din, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20% popusta.

Na Bledu je ušel plav papagaj, ki govori. V kolikor se je h komu zatekel, naj to sporoči na naslov Cundrič, Rečica 136, Bled.

V nedeljskem večernem vlaku Ljubljana—Jesenice je bil pomotoma zamenjan kovček z obleko. Prosim dotično osebo, da ga vrne ali sporoči na naslov: Emil Kutnjak, Bolnišnica Jesenice.

Proglasjam za neresnične vse govornice, ki so se razširile zoper mene S. M., Labore 3 in K. A. Zg. Bitnje 110. — Strus Milena.

LJUDSKA KNJIŽNICA V KRANJU obvešča vse svoje obiskovalce in prijatelje, da bo knjižnica od 13. maja 1957 naprej odprta dnevno od 9.—12. in od 16.—19. ure. Ob četrtkih, nedeljah in praznikih bo knjižnica zaprta.

Prodajam 4-letnega srednje težkega, črnega konja ali zamenjam za vola. Plahuta, Sp. Brnki 66.

Zložljivo leseno barako za stavbno orodje in podobno, veliko 2x2,5 m poceni prodajam. — Božičević Jurij, Gor. Sava 33, Kranj.

Prodajam 2 kozi z mladiči. — Stare Franc, Primskovo 71.

Prodajam po ugodni ceni 2 moderni kuhinjski pohištvi z pomivalnima mizama. Eno pohištvo je novo, drugo pa malo rabljeno. — Mizarstvo Polak, Druhovka št. 42.

Prodajam zazidljivo parcelo na Kokrici. Informacije dobite na Hujah 39, Kranj.

Ugodno prodajam skoraj novo motorno kolo 42 ccm. — Sifer Franc, Zabnica 55.

Zamenjam za smrekove deske 50 litrski kotel za žganjekuho ali prodajam. Ponudbe oddati v oglasni oddelek.

Poceni prodajam malo rabljen vzdoljni štedilnik z dvema ploščama. Naslov v oglasnem oddelku.

Trgovsko podjetje »Kurivo« — Kranj, telefon 192 obvešča cenjene potrošnike, da razprodaja fižolovke in palice za paradiznike po znižanih cenah — komad po din 7 in 5. Poslužite se ugodnosti.

Zamenjam ali prodajam električni vrtni enofazni stroj »Siemens« s do 23 mm za električni hišni vodovod. Naslov v oglasnem oddelku.

KRANJSKO GRADBENO PODJETJE
KRANJ

sprejme v službo:

FAKTURISTA-ko

Pogoj: dokončana srednja šola ali večletna praksa.

Mlinarskega vajenca za novo učno leto in kvalificiranega mlinarja sprejememo takoj za mlin Breg pri Kranju.

„KLASJE“ Kranj

Razpis

za tečaj Politične šole pri CK ZKS (od 2. septembra 1957 do 10. januarja 1958)

Tečaj Politične šole je namenjen predvsem delavcem in delavkam v industriji in kmetijstvu, ki že delajo v organih delavskega in družbenega upravljanja in jim je zato nujno potrebno osnovno znanje iz politične ekonomije in znanstvenega socializma.

Prijave z osebniimi podatki, s podatki o dokončanih šolah, tečajih, o osnovnem poklicu, zaposlitvi, višini mesečnih prejemkov ter tudi o stažu in funkcijah v političnih organizacijah in družbenih organih, pošljite do 25. 6. 1957 na upravo Politične šole pri CK ZKS, Ljubljana, Parmova 39 in tudi na svoj občinski komitej ZKS.

Sola ima tudi svoj internat za slušatelje, ki so doma izven Ljubljane.

O sprejemu v tečaj bo vsak posameznik pisмено obveščen in sicer najmanj 14 dni pred pričetkom tečaja. Podrobnejše informacije dobite na upravi šole, oziroma na občinskem komiteju svojega občaja.

Ze dolgo nisem bil v takih škripah kot danes, saj mi je slana domala vse bodice frderbala.

Veste, večeraj sem zato tudi nakuril neke mulce, ki so kot nalašč prepevali tisto pesem »Lepi maj, krasni maj, konec zime je sedaj.« Tako sem bil besen, da sem pri priči predelal pesem nekako takole: Mrzel maj... zmešan maj, zima je prišla nazaj...

Pa kaj bi šimfal čez slano in mraz, ko imam pa drugih žrtev dovolj. Tokrat se bom spravil na Avtopromet Kranj. — Ondan sem se hotel z avtobusom kranjskega Avtoprometa, ki odpelje s kranjske avtobusne postaje ob 14.20 uri, odpeljati do Britofa. Mejdun, kar pomislite, kako me je skajfalo, ko mi je sprevodnik tega avtobusa pojasnil, da to ni avtobus za navadne potnike, posebno pa še ne za take, ki bi se potegnili samo do Britofa. Avtobus se je odcijazil, jaz sem pa običal na postaji in potrpežljivo čakal na čudež, da bi se me le kdo usmilil. Čez dobrih 20 minut je pripeljal drugi avtobus, pa sem spet običal, ker je ta naložil le tiste potnike, ki so prišli v Kranj že zgodaj zjutraj. Od jeze bi mu najrajši pręgriznil gumo, pa so se mi zasmilili tisti potniki, ki so tako potrpežljivo čakali na odhod. Ampak številko evidenčne tablice sem si pa zamerkal: S-3124. Nekateri stalni potniki z mesečnimi voznicami so mi o »vljudnostih« tega sprevodnika marsikaj povedali. Pa tudi to so mi zaupali, da kljub mesečnim voznicam pogosto običe na postaji do naslednjega avtobusa. Kakor mnogi potniki, tako sem se tudi jaz vdal v usodo. Ker sem pa le predolgo čakal, me je nenadoma obšla želja, da bi običal se tisti kraj, kamor gre cesar peš. Ko sem prišel tja, ni dosti faklo, pa bi bilo po meni. Precej zanemarjenih, da ne rečem greznic, sem že videl, toda takšne, s kakršno se ponaša kranjska avtobusna postaja, pa še nisem našel v vsej svoji bodičarski karieri. Vsega omotenega, kot pijamo muho, me je rešil iz stiske prijazni sprevodnik transturostovega avtobusa.

Smrt glistami. Kdor ima gliste, naj nemudoma pohiti v prodajalno kruha »Pekarne Kranj« na Titovem trgu. Tamkaj naj kupi maslene štručke, ki služijo kot imenitno zdravilo zoper gliste. Pred dnevi je nekdo kupil tako štručko, pa je našel v njej 2 cm dolg žebelj. Prav gotovo to ni edini primer. Vsem glistavim priporočam uživanje teh maslenih štručk, kajti precej verjetnosti je, da bo takšen žebelj prebodel prvo glisto, ki jo bo srečal na svoji poti skozi črevesje. Tistim, ki trpe na prebavnih motnjah, pa odsvetujem uživanje teh maslenih štručk.

29. aprila me je zaneslo v kavarno »Evropa« v Kranju. Ura je bila natančno 15.50. Potrpežljivo kakor Job na gnoju sem čakal več kot 10 minut na postrežbo in se razgledoval po maloštevilnih gostih. Natakurica se je namreč medtem oblekla in odšla neznanokam. Ker ni bilo od nikoder strežnega osebja, sem tudi jaz dvignil sidro in razpel jadra ter odkrivaljal v Mestno slaščičarno. Pa tudi svoje tukajšnje obiske bom skrčil na minimum, ker imam že vso obtočeno glavo. Kadarkoli namreč vstanem, vselej treščim z glavo v lampo, ki visi točno nad mizo. Sploh pa bodo gostje v tej slaščičarni postali odlični fuzbalisti. Zelo pogosto delajo »glavce« s tistimi lampami.

Dopisujte

v »Glas Gorenjske«

Pred dnevi sem zvedel za zanimivo zniževanje gradbenih stroškov pri gradnji Standardovega bloka na Hujah v Kranju. Brž sem odšvedral na lice mesta in opazil, da so strešno ogrodnje, ki so ga bili postavili pred nekaj dnevi, pravkar podrli in začeli postavljati novo ogrodje. Na vprašanje, čemu tako početje, so mi povedali, da je bilo prvotno strešno ogrodje preveč strmo, kar ne bi bilo v skladu z urbanističnim načrtom, ki predvideva nizke in položne strehe. Res sem radoveden, za koliko bodo znižali stroške teh dvojnih gradbenih storitev!

Tokrat sem naletel na 5-letnega pamža, ki se je pijan kot batina primajal od visečega mosta nad Kokro. — »Lej ga, mulca kje si se ga pa tako nabral? Da te le sram ni!« — Pa me je malček začudeno pogledal, rekel pa ni ne črne ne bele. Sele fant, ki je prišel za njim, mi je pojasnil, od kod navidezna pijanost. Rekel je, da se je otrok celo uro vozil s tistim ringlšpilom, ki uravnava promet pešcev pri vstopih na viseči most. Vsak človekoljub, pa tudi jaz bi predlagal, da urede na obeh straneh visečega mosta postajo za prvo pomoč v ne-zgodih. Ljudje, ki se dnevno poslužujejo tega mosta, trdijo, da se je že prenekateri mulec krepko potolkel pri obešanju na tiste ringlšpile. Ostali — to bodo verjetno hudomušneži — pa menijo, da so postavili tiste ringlšpile na most le zavoljo konkurence ringlšpilom, ki v poletnih mesecih obiskujejo livado pri Hujah. Nasvidenje pri ringlšpilu!

Vas pozdravlja
Vaš Bodičar!

TRGOVINSKA ZBORNICA V KRANJU

sprejme takoj

KOMERCIALISTA in STROJEPISKO

Pogoji za sprejem komercialista: dovršena ekonomska srednja ali njej enaka šola, po možnosti z nekaj prakse v trgovini, ali izučen trgovski pomočnik z najmanj 6 let prakse v trgovskih upravnih poslih.

Pogoji za strojepisko: perfektno znanje strojepisja in poznavanje administracije; prednost imajo osebe z znanjem stenografije.

Plača po dogovoru.

Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je poslati na tajništvo Zbornice v Kranju, Prešernova ulica št. 10.

„ROLETA - MIZARSTVO“, KRANJ

sprejme

1. NABAVLJACA

Pogoj: večletna praksa kot lesni manipulant.

2. MIZARKEGA MOJSTRA

Pogoj: večletna praksa za vodenje mizarkega oddelka in krojenje lesa.

Nastop službe takoj, plača po tarifnem pravilniku.

RAZPIS

Tekstilna tovarna »INTEKS« v Kranju sprejme v službo:

1. KUCHARICO za delavsko uslužbenko mesto v Kranju.

2. KUCHARICO za počitniški dom v Ankaranu.

Plača za prvo delovno mesto po tarifnem pravilniku, za drugo po dogovoru. Zaposlitev v menzi je stalna, v počitniškem domu pa od 1. 6. do 19. 9. t. l.

Ponudbe je poslati do 15. 5. na upravo podjetja

Na podlagi 5. in 24. člena Uredbe o investicijskih posojilih (Uradni list FLRJ 31/56) in družbenega plana okraja Kranj za leto 1957 izdaja Upravni odbor Komunalne banke okraja Kranj v soglasju s Svetom za družbeni plan in finance OLO Kranj

ODLOK

o razpisu natečaja za dolgoročna posojila iz okrajnega investicijskega sklada za leto 1957

1. člen

I. Komunalna banka okraja Kranj razpisuje natečaj za posojila iz kvote, namenjene za manjša podjetja predelovalne industrije, za naslednje investicije:

1. za manjše rekonstrukcije zaradi odprave ozkih grl;
2. za nabavo opreme;
3. za izdelavo načrtov.

II. Na natečaju lahko sodelujejo manjša podjetja predelovalne industrije s področja OLO Kranj.

III. Podjetja, ki se udeležujejo natečaja, morajo vložiti v Komunalni banki Kranj prošnjo na predpisnem obrazcu banke.

Prosilce mora hkrati s prošnjo predložiti investicijski elaborat, s katerim poleg drugega dokazuje:

1. da bo s posojilom in s sredstvi, ki jih bo prosilec prispeval k investicijskim stroškom, zagotovljena dovršitev objekta, za katerega išče posojilo;
2. da se bo iz dohodkov, ki se pričakujejo iz investicij, lahko vrnilo posojilo in plačale obresti.

Istčasno je treba predložiti:

a) dokaz o zagotovljenih sredstvih za garancijski znesek in za prispevek k investicijskim stroškom ter dokaz, da je podjetje kreditno sposobno;

b) sklep delavskega sveta o višini zadolžitve, ponujani obrestni meri, o plačilnem roku ter o določitvi podpisnikov, ki razpolagajo s posojilom.

IV. Na natečaju se bodo upoštevali predvsem tisti investitorji, ki izpolnjujejo pogoje pod točkama I. in II. in ki poleg tega ponudijo ugodnejšo obrestno mero, krajši odplačilni rok, krajši rok za popolno dovršitev objekta in zagotovijo večjo rentabilnost investicije in večjo udeležbo lastnih sredstev.

V. Nadalje se bodo na natečaju upoštevali predvsem tisti investitorji, ki izpolnjujejo pogoje iz prejšnjih točk in ki poleg tega z zaproseno investicijsko nalozbo:

1. zagotovijo izpolnitev družbenega plana za leto 1957,
2. povečajo proizvodnjo artiklov za široko potrošnjo, oziroma za izvoz ali za zmanjšanje uvoza,
3. v letu 1957 dovršijo nedokončani objekt iz preteklih let.

VI. Najnižja obrestna mera je 3%, najdaljši rok vračanja 6 let.

VII. Najdaljši rok dovršitve, računajoč od dneva sklenitve pogodbe, je eno leto in pol.

VIII. Rok vlaganja zabevkov na natečaj zapade 15. junija 1957.

2. člen

I. Komunalna banka okraja Kranj razpisuje natečaj za posojila iz kvote, namenjene za promet in turizem, za nabavo avtobusov, predvsem za uvedbo novih turističnih prog in za turistične objekte.

II. Na natečaju lahko sodelujejo avtoprometna in turistična podjetja s področja OLO Kranj in OLO Ljubljana.

III. Najnižja obrestna mera je 1%, najdaljši rok vračanja 6 let za avtobuse, za turistične objekte pa 25 let.

IV. Skrajni rok črpanja posojila je 31. XII. 1957.

V. Pri posojilih je obvezno poroštvo pristojnega OBLO.

VI. Rok vlaganja zabevkov po natečaju zapade 31. maja 1957.

3. člen

Splošni pogoji, navedeni v 1. členu pod točkama III. in IV. veljajo tudi za promet in turizem.

4. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v »Glasu Gorenjske«.

KOMUNALNA BANKA
OKRAJA KRANJ
Predsednik UO:
(Dolenc Jože I. r.)

NOVO!

»MALA LJUDSKA KUHARICA«

Začeha Kmečke knjige je pred nedavnim že drugič izdala Mala ljudska kuharica, ki naj služi našim mladim gospodinjam kot svetovalka pri vsakdanji kuhinji. Namenjena je tudi gospodinjskim šolam in tečajem. Tečajnice bodo naše v njej osnovni pouk iz gospodinjstva in kuhanja. Na kratko in poljudno so obdelane tudi znanstvene ugotovitve glede pravilne prehrane. Marsikateri preprosti kmečki in delavski gospodinjci bo knjiznica koristila pri sestavi jedilnikov. V njej bo našla poglavje o hrani za težke delavce, o bolniški hrani, o kuhinjskem knjigovodstvu, o shranjevanju sočivja, vitaminskih maščic itd. Recepti niso preveč zahtevni, zato se bodo žene »Male ljudske kuharice« prav gotovo razvesehle.

„VČASIH SMO BILI MANJ IZBIRČNI!“

Za otroke, ki ne jedo vsega, kar pride na mizo, starši pogosto mislijo, da so razvajeni in skušajo to popravljati z različnimi vzgojnimi ukrepi. Ti imajo bolj ali manj zastrašujoč namen in se stopnjujejo od grožnje, da otrok ne bo dobil priboljška po kosilu, da bo moral takoj spat itd., pa vse do telesne kazni. To je zgrešeno. Nič se namreč ne pozanimamo, kaj je vzrok, da otrok nekatere jedi odklanja, posebno ker matere mislijo, da izbirajo in pripravijo jedi vedno takko, kot je to za otroka potrebno. Pri vsem tem pa starši tudi ne opuste priložnosti, da se pohvalijo, kako so oni v otroških letih jedli vse lepo od kraja, čeprav verjetno še zdaj ne marajo nekaterih jedi.

Vsako, posebno še otrok, se rad izogne manj priljubljenim jedem, zlasti če ga za konec čaka kakka zaželena slaščica. Ako se otrok dalj časa brani neke jedi, ima to brez dvoma globlje vzroke. Otrok pogosto na-

gonsko zavrača jedi, ki jih njegov organizem ne prenaša. Včasih neko tako jed odklanja mesece in mesece, a pozneje jo ima posebno rad. V organizmu so te-

KAKO POSTREŽEMO BOLNIKA

Bolnik mora uživati lahko prebavljivo in redilno hrano v majhnih obrokih, ki so mu v enoličnem bolniškem življenju tudi prijetno razvedrilo.

Pripravimo mu čist prtček, ki ga razgrne na postelji pred seboj, da mu nadomešča s prtom pogrnjeno mizo. Jedi prinesemo bolniku zelo tople, lepo razvrščene na pladnju, ki ga postavimo na nočno omarico. Se bolje pa je, če primaknemo k postelji mizico. Na pladenj postavimo juho v globokem krožniku, ki ga postavimo na servirnega. Glavno jed razvrstimo na plitve krožnik tako, da bo bolniku vabljava za oči. Biti mora tudi primerno razkosana, da bolniku ni treba ničesar rezati. Posebej mu postrežemo na posebnem krožniku s solato. Kompot prinesemo v skodelici s podstavkom. Na pladenj položimo še veliko in malo žlico ter vilice.

Bolnik si jemlje jedi s pladnja sam, če je za to dovolj močan. Če pa se v postelji ne more dvigniti, mu prinesemo juho in druge tekočine v posebni skodelici s cevko, s pomočjo katere lahko pije leže. Z drugo hrano ga moramo pitati.

Po končani jedi odnesemo takoj vso posodo z ostanki jedi in orodjem vred. Prtiček spravimo v vrečo za nadaljnjo uporabo. Na nočno omarico postavimo le kozarec z osvežujočo pijačo (slatino, svežo vodo, sadnim sokom).

Sobo prezračimo, po želji prinesemo bolniku mlačno vodo, da si umije zobe in roke.

daj verjetno že nastopile določene spremembe.

Preden v podobnih primerih starši karkoli ukrepajo, naj se posvetujejo z zdravnikom in se ravnajo po njegovih navodilih.

RECEPTI

JEDILNIK

1. Pljuča s krompirjem
2. Sirovi emoki, solata
3. Medena srca, rabarbarin kompot

Pljuča s krompirjem

1/4 kg svinjskih ali mladih govejih pljuč, slana voda, čebula, česen, lovorjev list, 10 dkg prekajene svinjine, zelen peteršilj, poper, 5 dkg moke 1/4 kg krompirja

V slani vodi skuhamo pljuča s česnom, čebulo in lovorjevim listom. Kuhane zrežemo na drobne rezance ali pa zrežemo na stroj. Posebej naredimo prežganje s slanino, dodamo zrezana pljuča in zalijemo. V to omako vložimo na koščke zrezan krompir in ponovno vse dišave ter kuhamo tako dolgo, da je krompir mehak.

Sirovi emoki

8 dkg masla, 3 jajca, 15 dkg zdroba, 1/2 kg skute Maslo penasto mešamo, pridenemo jajca, zdrob in pretlačimo skuto ter malo solimo. Ko se zdrob napoji, napravimo emoke in jih kuhamo nekaj minut v slanim kropu. Zabelimo s prepraženimi drobtinami in serviramo s solato.

Medena srca

2 jajci, 20 dkg sladkorja, 8 dkg medu, 1/2 pecilnega praška, cimet, klinček, 35 dkg moke

Presej moko s pecilnim praškom, naredi v aredo jamico, dodaj jajca, sladkor, med, klinčke, cimet ter ugni testo. Pusti ga počivati, nato razvaljaj, zreži z modelčkom srca, jih pomaži z beljakom in speci.

Rabarbarin kompot

1/4 kg rabarbare, 15 dkg sladkorja, limonina lupinica Zreži očiščeno rabarbaro na manjše dečke in jo skuhaj v vreli sladki vodi, ohladi in serviraj.

PRAKTIČNI NASVETI

Načeta salama ali gnat se ne posuši, če jo na odrezanem mestu namažemo z mastjo ali z oljem oziroma če položimo nanjo rezino slanine.

Se bolje pa se drži, ako nataknemo na načeti del polvinilno pokrivalce.

Sir ostane svež, ako ga zavijemo v prtč, namočen v slani vodi ali v belem vinu. Polčimo ga lahko tudi pod posebno zvonasto pokrivalo, da ne pride zrak do njega.

Solato in zeleno povrtnino shranimo za krajšo dobo, če ju zložimo v glinasto posodo, pokrijemo in damo na hladen in primerno vlažen prostor. Ako ni dovolj vlage, postavimo posodo z zelenjavo v večjo skledo z vodo. Pokrijemo jo z mokrim prtčem.

Mladostna enobarvna obleka iz lahkega blaga. Krilo je zvončasto in ima vrezane žepce. Spreddaj na bluzi je zavezana pisana rutica.

KANGLICA ZA ZALIVANJE ROZ IMA OBLIKO KROGLE, KI JE IZDELANA IZ KERAMIKE. CEV IN ROČ PA STA IZ MEDENINE. OBLIKA JE ELEGANTNA IN POSODA TUDI KOT OKRASNI PREDMET NA POLICI UGODNO UČINKUJE.

1+3=4 dobro (1) odlično (5) mladostno (1) odlično (5) slabotno (1) odlično (5)

MLADARAST

Pat v vilinska dežela

»Ne prenašli se,« se je nasmehnil bradati mož. Vzel je iz žepa čudežni magnet. Držeč ga na dlani, je pazljivo gledal vanj in govoril:

»Dragi Kirom, dobri duh, pridi k meni! Potrebujem te zelo, verjemi.«
»No, tu sem,« je dejal vesel glas. Popotniki so se obrnili in že zagledali malega moža, sedečega na veliki bakreni skrinji, ki je pihal dim iz svoje dolge zastriviljene pipe.

»Dober dan, dobri duh Kirom!« ga je pozdravil bradati mož. »Hvala, da si tako hitro prišel.«

»Nikoli ne zapravljam časa,« je odvrnil novodošlec. »Kaj želite?«

»Ugotovili smo, da ne moremo preko te puščave v Vilinsko deželo,« mu je razložil bradati mož.

Dobri duh je puhnil iz pipe in pazljivo pogledal na strašno puščavo pred seboj.

»Jezditi boste morali na pešeni ladji, ki vam jo bom napravil.« Potem je odklenil skrinjo in dvignil pokrov. V notranjosti je bilo vse polno svetlega orodja. Kirom je prijel sekuro in z nekaj zamahi podrł drevo. Potem je vzel žago in v nekaj minutah razžagal deblo v dolge deske. Zbil je deske skupaj v obliko ladje in pritrđil v sredino dolgo palico za jembor. Iz skrinje je vzel še zavoj vrvi in zavite plažna in s tem — brundajoč veselo pesmico — opremil ladjo. Potem je zaprl skrinjo s takim hrupom, da so omi trije kar zamižali; in medtem ko so mižali, je dobri duh izginil.

Zlezli so v peščeno ladjo, bradati mož je dvignil sidro in ladja se je začela premikati, najprej počasi, nato vedno hitreje, dokler niso leteli čez Mrtvo puščavo tako hitro, da so kcmaji dihali.

Kmalu so se v daljavi pojavile strme skale. Dozpeli so na kraj puščave in se zaleteli s tako silo v skale, da jih je vrglo v travo.

»No,« je veselo dejal bradati mož, »tu smo, kjer poč smo.«

»Biti moramo v severnem delu Vilinske dežele,« je rekla Doroteja, »kajti barva te dežele je rumena.«

In zares so imela drevesa rumene liste in cvetove, trava je bila posejana z rumenimi cveticami in po vsej ravnini so bile raztresene ljubke rumene kmečke hiše.

»To je torej Vilinska dežela?« je podvomil bradati mož.

»Tako je!« je pritrđila Doroteja. »Vilinska dežela je razdeljena na štiri dele: severna dežela je rumena, vzhodna je modra, južna zelena in zahodna škrlatna. Smaragdno mesto pa je v sredini Vilinske dežele, kjer se stikajo poti vseh štirih dežel.«

Po prijetni poti so se napotili dalje in se opoldne ustavili pri eni izmed rumenih kmečkih hiš. Kmet in njegova žena sta bila zelo vesela, da sta lahko postregla prijateljem princeze Sinje.

Prenočili so v lepi kositrni palači kositrnega gozdarja, vladarja Severne dežele in naslednji dan jih je spremljal na njihovi poti.

Kmalu so dospeli do visokega mostu čez majhno reko, ki je tekla med Severno deželo in Smaragdno mestom. Z vrha mostu so zagledali preko zelene travniške veličastne stolpe in velike cerkve glavnega mesta, ki so se svetili kot dragulji.

Zarica je bila tako vesela, da je kar plesala. Toda nenadoma se je prestrašila, kajti zagledala je dve zveri, ki sta prihajali nasproti njm. Ena izmed zveri je bil mestni lev, visok kot konj, drugi pa je bil tiger. Zarica se od strahu ni mogla premakniti. Doroteja pa je planila k levu in se z veseljem vzklikom vrgla okoli njegovega vratu.

»Tako sem vesela, da te spet vidim, bojazljivi lev,« je vzkliknila. »In tebe vedno lačni tiger tudi! Kako izvrstno oba izgledata. Upam, da sta zdrava.«

(Nadaljevanje prihodnjič)

MIHA KLINAR:

Aprilska

Dežek je vrtnarček, rožicam zaliva, rožicam zaliva; zraven še krojaček in oblake šiva. In oblake šiva, dokler ni dolina, dokler ni dolina vsa od megle siva.

Dežek je krojaček, megle sive šiva, megle sive šiva, dokler ne razreže, dokler ne razreže jih igrivi veter in že mednje vrže goste zlate mreže sonček — zlati ribič.

Sonček — zlati ribič sit predolge preže, dežku sive niti, dežku sive niti z mavtico preže.

Kaj stori krojaček? V baše brž poveže grobo sivo sukno, grobo sivo sukno in k počitku leže.

Taborniški večer

Taborniški iz rodov »Stoječa voda« in »Modri lan« so na predvečer 1. maja zažgali taborni ogenj na jasi konec vasi. Taborniki so s šestercem, ki je bil za vajo v postavljanju šotorov našim mladim tabornikom. Pripravili so recitacije, pesmi in skeče, za glasbo pa je poskrbel Tonček Peterlin, katerega smo vsi z veseljem poslušali. Tudi naši najmlajši so bili pridni: Metka, Cvetka, Lado, Eli, Marjan in drugi. Tako so gostom prikazali taborniško življenje, obenem pa počastili naš največji delavski praznik 1. maj. Deležni so bili toplega priznanja od vseh navzočih.

Vod. Ro

PRVOMAJSKA KRIŽANKA

Izšrobani so bili naslednji reševalci:

1. Čarl Sluga, Grad 6 p. Cenklje, prejme knjigo »Slovaške pravljice«.
2. Justina Neglič, Radovljica, Prešernova 10, prejme knjigo Tone Selškar: »Vesele in žalostne o mulah«.
3. Cermak Božena, Kranj, Koroška št. 7, prejme knjigo: »Koroške pripovedke«.

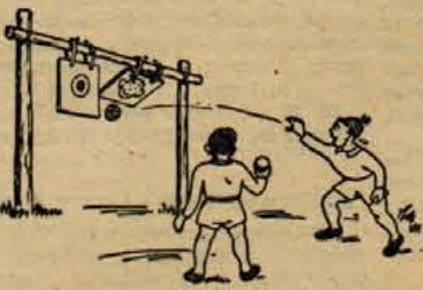
REŠITEV: 1. KA, 3. ZIVEL PRVI MAJ, 9. IVO, 10. IRA, 11. VALJ.

Vodoravno: 12. MRAZ, 13. EN, 15. CC, 16. NAS, 17. AVI, 18. EN, 19. EA, 20. TA.

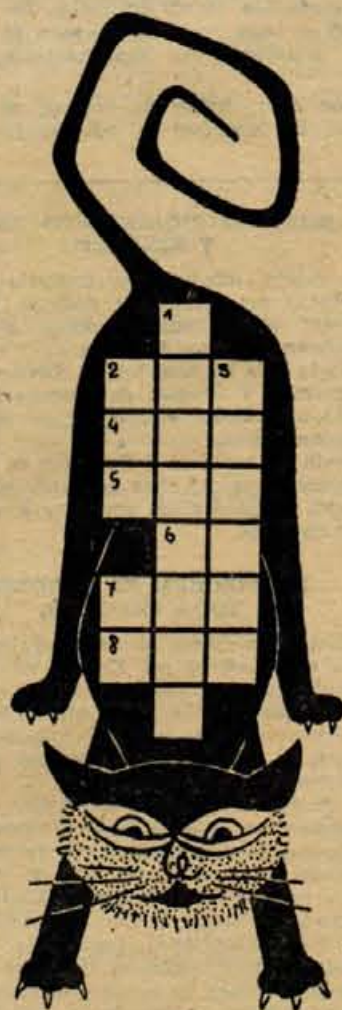
Navpično: 1. KP, 2. AR, 3. ŽIVLJE-NJE, 4. IVA, 5. VOL, 6. MIR, 7. ARA, 8. JAZBECINA, 14. NADA, 15. CVET.

IGRICA

Pomlad, pomlad je zunaj naših vrat... In — vem, da se že zbirate kje za vasjo in uživajte pomladanske dobrote. Kaj počenjate? Da Vam ne bo dolg čas, tu novo igrico.

Bi jo opisal? Mislim, da ne bo težko »pogrnitati,« saj je slika kar dovolj zgovorna. No par besed: dva kolca navpik, enega počez na katerega obešimo eno, dva tarči. Manjka samo še žoga iz cunj — in kdo bo boljši strelec. Želim mnogo zabave!

KRIŽANKA: »MUC«

Vodoravno: 2. živalca, ki je mačkam vedno dobrodošla; 4. kaže nam čas; 5. ni razpolovljen; 6. nalkna oblika možnega glagola; 7. glavni števnik; 8. več črk O skupaj.

Navpično: 1. gorovje v Spaniji; 2. predstavlja ga križanka; 3. briti šale; 7. reka v Severni Italiji.

BREZ SODELOVANJA PREBIVALSTVA NE BO ŠLO

ZASAVSKI VODOVOD BO ZGRAJEN ŽE PRIHODNJE LETO, CE BODO VOLIVCI REKLI „DA“ — TRETJINO STROŠKOV NAJ BI PRISPEVALI PREBIVALCI SAMI, TRETJINO OBČINI KRANJ IN MEDVODE, TRETJINO PA NAJ BI KRILI IZ ODSKODNINE HIDROCENTRALE MEDVODE

V Orešku, Drulovki in drugih zasavskih vaseh zadnja leta skoraj ni bilo zbora volivcev, na katerem prebivalci ne bi omenili velike potrebe po napeljavi vodovoda. Kako tudi ne, saj povsod uporabljajo nezdravo kapnico, ki je poleti marsikdaj zmanjka. Zdaj je končno prišel čas, ko se bo želja prebivalcev pričela uresničevati, če bodo le pripravljeni prispevati vsak svoj delež.

Na levem bregu Save bo zasavski vodovod napajal vasi Zerjavko, Trbovo, Moše, Dragočajno, Smednik in Valburgo, na desnem bregu Save pa Orehek, Drulovko, Breg, Jamo, Prače, Mavčiče in Podrečo. To bo le podaljšek kranjskega in straziškega vodovoda. Glavna cevovoda bosta povezana preko smledniškega mostu. Skupen dopolnilni rezervoar bodo zgradili nad Smednikom.

Načrte za zasavski vodovod izdeluje Zavod za nizke gradnje v Ljubljani in bodo gotovi v nekaj mesecih. Če bo vse pripravljeno, če bo na razpolago tudi začetni kapital, bodo z gradnjo vodovoda lahko pričeli že to jesen. Investitor je Občinski ljudski odbor Kranj, ki je na predzadnji seji predvidel približno višino prispevka prebivalstva ter obveznosti kranjske in medvoške občine do te gradnje.

Po približnem izračunu bi znašali stroški okrog 60 milijonov dinarjev. K temu pa ni všteto prostovoljno delo prebivalstva pri izkopavanju, prevoznih del. Občinski ljudski odbor Kranj predlaga, naj se ena tretjina gradbenih stroškov, to je 20 milijonov, krije z odškodnino Hidrocentrale Medvođe za potopljene studence v nekaterih vaseh ob Savi. Drugo tretjino stroškov bosta prevzeli občini Kranj in Medvođe v sorazmerju s številom prebivalstva, ki bo uporabljalo vodo iz zasavskega vodovoda. Na občino Kranj pride 14 milijonov dinarjev, na občino Medvođe pa 6 milijonov dinarjev. Občinski ljudski odbor Kranj bo od tega

uporabil 12 milijonov za gradnjo črpalnice na Gorenji Savi.

Prebivalstvo naj bi krilo prav tako eno tretjino stroškov v obliki denar-

nega samoprispeljka. Polovico tega zneska, to je 10 milijonov, bi se razdelilo po davčni osnovi. Prispevek na posameznega davkoplačevalca bodisi kmeta ali obrtnika, bi znašal 1 dinar na 4,8 dinarjev davčne osnove ali 20.830 dinarjev na 1000.000 dinarjev davčne osnove. 5 milijonov bi plačali lastniki stanovanjskih hiš, medtem ko bi ostalih 5 milijonov enakomerno razdelili na vse prebivalce. Stanovanci brez zemlje ali hiše bi plačali torej samo prispevek na osebo, ki bi znašal približno 1500 dinarjev. Takšen pri-

spevek pa ob upoštevanju nizke stanarine in stalne pravice do uživanja stanovanja ni previsok.

Prebivalstvo naj bi razen samoprispeljka prispevalo tudi z delom pri gradnji vodovoda. Stanovanci pri tem niso izvzeti. Na posameznika bi prišlo 35 delovnih ur.

Zbori volivcev so pred vrati in volivci bodo imeli sedaj besedo. Če bo prebivalstvo sprejelo predvidene obveznosti, bo vodovod zgrajen že konec prihodnjega leta. Vsekakor se za tako pomembno pridobitev spleča nekaj žrtvovati. Od tega je prav gotovo odvisen tudi gospodarski napredek omenjenih krajev in v treh letih se bodo prebivalci gotovo potrudili vplačati svoj delež. Za zgled si lahko vzamejo Trsteničane, ki si gradijo vodovod z izredno prizadevnostjo. Zaradi hribovitih predelov in velikih daljav imajo tam mnogo več izkopov, kot pa jih bo treba na ravnini. Tudi povprečni denarni prispevek na prebivalca je tam 13.000 dinarjev, medtem ko bo ta znesek za zasavski vodovod za približno 6000 dinarjev manjši. Všteto je tudi delo. Povsod, kjer bodo prebivalci želeli imeti vodovod, bodo morali zanj prispevati tudi sami, kajti občina teh gradenj brez njihovega sodelovanja ne bo zmogla, razen tega pa se bodo tudi zavlekla za vrsto let.

Uporaba očskodnine, ki jo bo Hidrocentrale Medvođe odstopila občini, je po že omenjenem predlogu najbolj pravilna. Nesmiselno bi namreč bilo, da bi se ta denar uporabljal za gradnjo vodnjaka s črpalkami za neposredno prizadete vase, ker je taka naprava draga, neekonomična in predstavlja le začasno rešitev. Vodovod pa je trajen in zagotavlja tudi v primeru narasle Save zdravo pitno vodo, zato je njegova vrednost neprimerljivo večja od prejšnjih studencev. Če bodo volivci presodili vse to, potem jeseni že lahko pričakujejo začetek gradnje, prihodnje leto pa zdravo pitno vodo.

-ey

»VEČ MLADINE V ZVEZO KOMUNISTOV!«

»Že res, tovariš, da si bil pohvaljen pionir, udarnik na mladinskih akcijah, odlikovan z medaljo dela, poštřtvovalen aktivist v mladinski organizaciji, saj, to dokazuje ta kup pohval in diplom — ampak prej, tovariš, med NOB, kaj pa takrat? Vidiš, tako pa ne moremo!«

»Oprostite, ampak tudi za takrat imam potrdilo. Bil sem — dojenček...«

ŠOLE NAJ BI BOLJ POMAGALE PRI USMERJANJU MLADINE V POKLICE

Zanimanje za poklicno svetovanje je med starši in mladino, ki se odloča za nadaljnjo življenjsko pot, vedno večje. Vendar poklicno svetovanje še vedno ni organizacijsko popolnoma urejeno. V tej verigi svetovanja, kjer naj bi sodelovale razen poklicnih psihologov tudi druge ustanove, podjetja in posamezniki — starši, še vedno manjkajo posamezni členi, ki bi povezovali to delo v celoto.

V nekaterih krajih naše države je že uspelo prenesti pretežni del svetovanja in usmerjanja mladine v poklice na šole. V okraju Leskovac n. pr. imajo na vsaki šoli človeka, ki se razen svoje redne službe ukvarja še s tem delom — zasleduje nagnenja mladine, ji pomaga, jo usmerja in najtesneje sodeluje s poklicno svetovalnico. Na Gorenjskem nam do sedaj še ni uspelo, da bi vodstva šol tesneje sodelovala pri usmerjanju mladine. Do sedaj se je vse delo omejilo zgolj na to, da so vzgojitelji pomagali pri izpolnjevanju vprašalnih pol in delno v zaključnih razredih seznanjali mladino s poklici.

Če pa hočemo mladini dobro in prav svetovati, moramo dobro poznati njena nagnjenja, možnosti in njeno osebnost. To je moč doseči le tedaj, kadar mlade ljudi vseskozi spremljamo, od prvega trenutka, ko je otrok prestopil šolski prag in vse do tedaj, ko stoji pred važno in težavno življenjsko odločitvijo. Dandanes poznajo nekateri učitelji in profesorji mladino le po

ocenah, ne spremljajo pa njenega razvoja. Če so vzgojitelji res preobremenjeni, bi bilo dobro razmišljati o tem, da bi na tistih šolah, kjer so za to dane možnosti, vse to delo prepustili enemu človeku, ki bi ga delno razbremenili šolskih ur. To bi bili nekakšni šolski psihologi. Najidealnejše bi seveda bilo, in za tem moramo tudi stremeti, da bi vsak razrednik postal vodič in usmerjevalec mladine v razredih ter zasledoval njeno razvojno pot. Glavna odlika teh ljudi, ki delajo z mladino, mora biti vsekakor ljubezen do mladih ljudi, čut do njihovih težav in nagnenj, ki bi jih vseskozi zasledovali in spremljali ter jih tako najlažje usmerjali. Težje primere (defektne otroke, invalidne otroke, zaostale in zelo nadarjene) pa bi reševali s sodelovanjem strokovnjakov.

V šolah naj bi zbirali in urejali vse potrebno dokumentacijo (osebni list, anketni list, dokumentacijo o šolah in poklicih, o razgovorih z učenci, starši itd.), ki bi morala biti urejena tako, da bi vsak čas nudila točen pregled o otrokovih sposobnostih, nagnenjih, pogojih priložitve itd. Kjer so možnosti, bi bilo dobro urediti poseben kotiček, kamor bi prihajali otroci, se lahko tu svobodno pogovarjali, se seznanjali s poklici itd.

Med podatki tudi ne bi smelo manjkati zdravstvenih podatkov. Šolske poliklinike opravljajo sicer redne preglede učencev, vendar je šola največkrat slabo seznanjena z rezultati teh

pregledov, čeprav ravno zdravstveno stanje dokaj vpliva na učni uspeh. Dokler ne bomo mogli imeti šolskih zdravnikov na šolah, bi lahko dobili zdravstvene kartice, ki bi bile dvojni kartice na polikliniki. Tako bi šola lahko nudila poklicno usmerjevalni službi stalne podatke o zdravstvenem stanju otrok.

Dobre podatke lahko dobimo tudi pri raznih anketah, vendar morajo biti te ankete premišljeno in smotrno sestavljene.

Otroke moramo tudi stalno seznanjati s poklici, možnostmi zaposlitve, delovnimi mesti, možnostmi napredovanja ter svetovanje vsklajati s potrebami gospodarstva. V ta namen naj bi šole prirejale razna predavanja, kjer bi predavali strokovnjaki, poklicni svetovalci, inženirji raznih obratov, mojstri, uslužbenci, zdravniki itd. Težnje učencev bi šola lahko zvedela tudi tako, da bi v razredih pisali šolsko ali domače naloge o poklicih in nadaljnji odločitvi. V nekaterih šolah na Gorenjskem so ta način že uporabili.

Najbolje se mladina spozna s poklici, če si posamezna delovna mesta sama ogleda. Zato so koristne tudi ekskurzije in skupinski obiski učencev v delavnice, tovarne, na razstave, ogled filmov itd.

Vse to naj bi bile le okvirne naloge, ki naj bi jih šole skušale osvojiti in uresničiti, da bi lahko postale težišče pri usmerjanju mladine, njen svetovalec in vzgojitelj.

L.

Jeseni bo v Kranju VELIKA TOMBOLA

PO VREDNOSTI DOBITKOV BO TO BRŽKONE NAJVEČJA TOVRSTNA PRIREDITEV PO VOJNI V SLOVENIJI • MED DOBITKI BODO: 2 AVTOMOBILA, 8 MOTORNH KOLES, 20 KOLES, TELEVIZIJSKI APARAT, 2 SPALNICI IN 5 RADIO APARATOV

Vse, ki radi poskušajo srečo, bo prav gotovo zanimala vest, da pripravljata Občinski in Okrajni sindikalni svet Kranj za letošnjo jesen tradicionalno tombolo v Kranju, ki bo vrednostno dobilkev bržkone največja povojna prireditev te vrste v Sloveniji. Finančna, gradbena in propagandna komisija pri OBSS so pred nedavnim na skupni seji predvidele naslednje dobilke:

2 avtomobila znamke »Fiat-600«, 3 motorje znamke »Rollers«, 5 motornih koles znamke »Moped«, 20 koles, 2 opremi za spalnico, 3 kuhinjske opreme, 3 kavče, 1 televizijski aparat, 5 radio aparatov, 15.000 opek za zidavo hiše, 6 kub. metrov desk, 12 kub. metrov drv, 6000 kg premoga, 5 sesalcev za prah, 4 šivalne stroje, 1 voz-zapravilivček, 3 gumi vozove, 1 vola, 10 m blaga za moške obleke, 5 vreč bele moke, 5 komadov konjske opreme itd. To so pa seveda le glavni dobilki, ki se jim bodo pridružili še številni drugi.

PLAVALCI TRIGLAVA ŽE TRENIRAJO

Toplo vreme in razumevanje tovarne »Intex« sta omogočila, da so plavalci Triglava že 14. aprila pričeli s treningom v tovarniškem bazenu. Sicer še ne moremo govoriti o nekem splošnem treningu, ker se ga trenutno udeležuje le nekaj nad 20 članov, ki imajo dobre šolske uspehe in jih trening ne ovira pri učenju.

Letos so plavalci »Triglava« pričeli izredno zgodaj s treningi, ker žele, da bi tudi v letošnji sezoni ponovili uspehe iz preteklega leta. Čez zimo so se pripravljali v telovadnici, nekajkrat pa so se udeležili tudi treningov v zimskem bazenu v Ljubljani, tako da so bili dobro pripravljani na prve zaveslaje v vodi. Zanimivo je, da se treninga udeležuje mnogo mladine ter pionirjev in da je število članstva v klubu zadnji mesec močno na-

raslo. Letos bodo plavalci »Triglava« sodelovali v Jugo-cupu, to je v nekaki plavalni zvezni ligi, v kateri sodeluje 20 najboljših jugoslovanskih moštev. Računajo, da se bodo lahko uvrstili na 5. do 8. mesto. V tej ligi tekmujejo samo v plavanju in niso zajeti niti skoki niti waterpolo. V kolikor bi bili vključeni obe panogi, bi najbrže še bolj uspeli. V državni reprezentanci bosta od plavkecev sodelovala Konciljeva in Brinovec, od skakalcev pa najbrže tudi Šink in Rubiničeva. Letos je precej mednarodnih dvobojev in upajmo, da bomo med državnimi reprezentanti videli več Kranjčanov kot doslej. Kakšna pa bodo ostala tekmovanja in kje bo »Triglav« sodeloval, bodo odločili na skupščini Zveze, ki bo 12. maja. Upajmo, da bomo letos videli Triglavane večkrat doma. Prvič jih bomo videli 25. maja v Kranju, ko bodo priredili plavalne tekme v počastitev

Dneva mladosti, če bo podjetje »Komunala« pravočasno uredilo Mestno kopališče. M.

PREŠEREN LESCE : PARTIZAN NAKLO 2:3 (0:2)

V borbi za tretje mesto gorenjske nogometne lige je preteklo nedeljo zmagalo v Lescah moštvo »Partizan« iz Naklega. Partizan je uspelo na tem igrišču premagati domačine in tako osvojiti tretje mesto v gorenjski nogometni ligi. To je brez dvoma uspeh za mlado moštvo iz Naklega. Cr.

KOLESARSKÉ DIRKE V RADOVLJICI

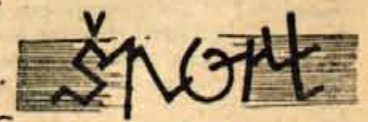
Preteklo nedeljo je bilo v Radovljici okrajno ekipno kolesarsko prvenstvo društev Partizanov z vse Gorenjske. Tekmovalci so tekmovali na navadnih turističnih oz. športnih kolesih. Tekmovanje je bilo ekipno za mladince in člane. Proga za člane je bila dolga 27 km, za mladince pa 17 km in je držala iz

Radovljice v Lesce, Zirovnico, Poljče, Begunje, Podvin in nazaj v Radovljico. Proga je bila dokaj težka in tudi vreme je nagajalo.

V hudi konkurenci so pri mladincih zmagali tekmovalci iz Naklega s časom 37,35 minut. Drugo mesto so zasedli tekmovalci z Bleda, tretje iz Radovljice itd. Pri članih so bili prvi kolesarji iz Zirovnice pred Radovljico in Javornikom. Cr.

STRELSKO TEKMOVANJE V PREDDVORU

Preteklo nedeljo je bilo v Preddvoru sektorsko meddružinsko strelsko tekmovanje v počastitev Dneva mladosti. — Tekmovali so strelci iz Preddvora, Gorič in Visokega. Zasluzeno so zmagali preddvorski strelci s 1212 krogi pred goriškimi s 1092 krogi od 1500 možnih. C.

ŠPORT

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FILM

ZADNJA STRAN

MIMI MALENEŠEK KONIČ VIGENET ROMAN 36

„Requiem aeternam... aeternam...“

Topel jug je v sunkih bučal po kotlu in podžigal ljudi k razposajenosti. Znočilo se je popolnoma in za okni so zagorele luči. Njihov zlati soj se je sprevaljal po vodi. Filip Heteri je še zmeraj pel bilje. Ko je slovesno blagoslovil Pusta, so ga vrgli v vodo, za njim pa še slamnato nevesto. Valovi so ju zavrteli, obrnili, pognali h kraju, potem pa so ju odnesli med zvonjenjem, krohodom, vzklíkanjem in navdušenim cepetanjem. Trop poldoraslih fantičev se je spustil za njima, zasledovali so ju, dokler so ju videli. Potem so se vriskaje vračali. Tudi slamnati pust na griču je dogorel in se sesul.

Most se je izpraznil in ljudje so se razšli. Mudilo se jim je domov, na pustno večerjo.

Gašperinovi so se zbrali s trdo nočjo. Dominik, ki se mu po dogodku v gostilni ni nikamor več ljubilo, je sedel v hiši pri mizi. Vrnil se je tudi stric Miklavž, čeprav se je Ana bala, da se bo opil. Hlapec Joža in dekla Urša sta sedela vsak na svojem mestu. Ana si je pripasala bel predpasnik in začela nositi na mizo. Bila je dobre volje, smehljaje jim je prigovarjala:

„Jejte, pijte, kolikor se vam ljubi!“

„Pust vzame gospodarju ključe iz rok in jih izroči poslom in otrokom,“ je rekel stric Miklavž.

Ana je dobre volje odpela ključke izza pasu in jih vrgla na mizo:

„Tu jih imate! Prav ničesar vam ne kratim!“

Bila je zadovoljna, da jih lahko gosposko gosti. Pred tednom je prodala mesarju debelega prašiča, pa tudi doma so klali, da je imela kaj postaviti na mizo. Ponosno je gledala hrustave pečenice, ki so tako lepo vonjale po česnu, majaronu, nageljnovih klinčkah in poprovi meti. Dominik, ki zdoma ni bil vajen obilja, je rekel:

„Kar preveč si pripravila. Kdo bo vse snedel?“

Ana je čutila, da ji oponaša potratnost, že večkrat je spoznala, da je skop, pa ga je bahaško zavrnila:

„Pust ni post. Pri nas smo tako vajeni. Kar jejte, nisem še prinesla vsega.“

Jedli so lakotno. Hlapcu se je cedila mast po bradi, Urša se je pritoževala:

„Star človek se še pošteno najesti ne more. Bolj ko žvečim, več imam v ustih.“

„Stara baba, škriba baba, usta ima kakor žaba,“ jo je podražil Miklavž. Pokazal je svoje široke, od tobaka rumene, a zdrave zobe. „Viš, jaz pa nimam piškavca v ustih!“

Jedli so in pili, kolikor so mogli. Potem sta se dekla in Ana spravili v zapeček. Kmalu je k njima prisedel Dominik in pripovedoval o tepežu v krčmi.

Dominik je sedel tako blizu Ane, da je čutila njegovo sapo na tilniku. Bilo ji je nerodno; zadnje dni je večkrat opazila, da ji njegova bližina jemlje vso samozavest. Pred nikomur ni bila v zadregi, pred tem mladim bratrancem pa! Kaj jo je že včeraj vprašal: — oh, bilo je nekaj čisto navadnega, seveda, — ona pa je zardela in bila tako zmedena, da mu je komaj odgovorila. „Kako sem neumna,“ je pomislila tik ob njem, „kaj mi je mar Dominik? Tako mlad je, bratranec mi je in gotovo ima dekle. Ne hodi kar tako vsako nedeljo v Kamno gorico! Pa tudi... ne, prava avša sem!“ Kljub temu ji je bilo v njegovi bližini tako neprijetno, da je bila vesela, ko je stenska ura bila enajst. Skočila je s peči in začela prigovarjati, naj še jedo. Mesnine ne smejo pustiti, do konca posta bi se pokvarila!

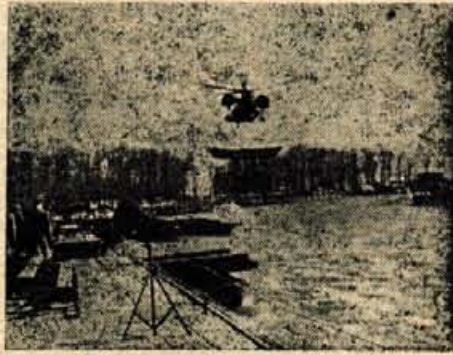

BELE ROZE NA DREVJU

NAS FOTOREPORTER JE UJEL ZANIMIV POSNETEK LETOŠNJEGA MAJSKEGA SNEGA: NA ISTI VEJI BELO POMLADANSKO CVETJE IN DEBELA PLAST SNEGA.

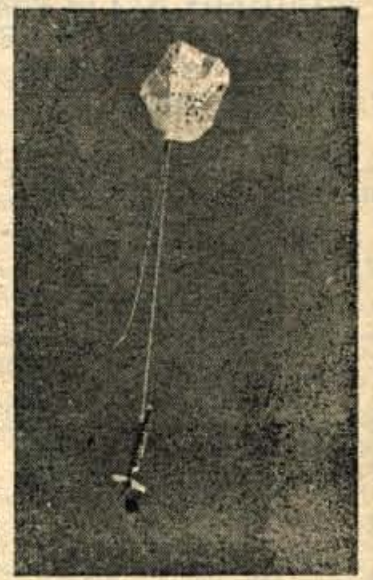
Inženirski oddelki ameriške armade preizkušajo uporabo helikopterja za postavljanje pontonskih mostov. Prenosanje materiala in postavljanje mostu gre s pomočjo helikopterja mnogo laže in mnogo hitreje, kar je lahko v modernih pogojih vojskovanja odločilnega pomena. Na gornji sliki: helikopter H-21 C v trenutku, ko odlaga 1200 kg težak del mostu.

Helikopterji prinašajo dele mostu.

BALON IN RAKETA

»RACON« JE KOMBINACIJA BALONA IN RAKETE, KI JO BODO AMERIŠKI ZNANSTVENIKI UPORABILI ZA RAZISKOVANJE VISOKIH SLOJEV ZEMELJ. OZRAČJA V OKVIRU MEDNARODNEGA GEOFIZIČNEGA LETA. BALON NOSI RAKETO DO VIŠINE 16 KM, NA TEJ VIŠINI PA SE RAKETA AVTOMATIČNO SPROŽI, NADALJUJE SVOJO POT IN SE DVIGNE DO VIŠINE 96 KM. V RAKETI SO INSTRUMENTI, KI BODO PREKO POSEBNEGA RADIJSKEGA ODDAJNIKA, VGRAJENEGA V RAKETO, SPROTI SPOROČALI OPAZOVALNIM POSTAJAM NA ZEMLJI VREMENSKE IN DRUGE PRILIKE V STRATOSFERI.

ZGODOVINSKI IN DRUGI PAPERKI

2. del in nadalje - 2 -

Z GORENJSKE

Naselbina Dolina leži severovzhodno od Tržiča in se razprostira kakih 6 km ob Bistrici z jedrom v podolgovatem kotliču nad Dolžanovo sotesko, ki je ena izmed največjih naravnih krasot tržičke kotline. Zaradi talnih oblik izredno zanimiva naselbina (Hudičev most, piramide, slapovi, brzice) sega do planine Dolga njiva v vzhodnem koncu gorskega grebena Košute. Na koncu dolinice leži prijazen sovodenjski zaselek Medvodje.

Dolinci se pečajo največ z živinorejo, gozdarstvom in obrtjo (kamnolomi, izdelovanje mlinskih kamnov itd.), precej jih je pa zaposlenih v tovarnah. Svoječas so Dolinci žgali oglje in apno, ki so ga nosili v koših čez Raten vrh v Tržič, ker se ni bila zgrajena cesta iz Tržiča do Doline. Njihova prvotna vozila želefe imenovana — so bila brez koles. Dolinci so živeli prav preprosto. Se do konca preteklega stoletja so se oblačili le z obleko iz domačega hodničnega platna. Zato so skrbno gojili lan, da so mogle žene pozimi natkati dovolj domačega blaga. Se sedaj so pri nekaterih hišah ohranjene šupljam podobne zgradbe — paštbe, kjer so sušili lan. Domove same so imeli skromno opremljene in da so mogli izbo, kjer je družina prebivala in delala, ob temnih nočeh vsaj skromno razsvetliti, so imeli v zidu male vdolbine imenovane leva, kjer so kurili trščice. Imeli so tudi že leščerbe, ki pa so jih prizigali le ob važnejših dnevih.

K soselki Dolinci spadajo naselja Slap, Čadovlje, Razpotje, Na jamah, Zgornja Dolina, Puterhof in Medvodje. Tik ob šunec Bistrici pridemo naprej na Slap. Bistrica pada tu globoko

čez skalovje in tvori ob deževju pravcati slap ter je kraj vsled tega tudi dobil ime Slap. Tu so stale včasih jeklarne, katere je od leta 1733 imela rodbina Jabornik iz Tržiča, še kasneje pa Kranjska industrijska družba, ki jih je z ostalimi fužinami vred leta 1881 prodala Angležu Charlesu Moline. Fužine na Slapu je Moline preuredil v tovarno lesne lepenke, katero je vodil blizu 50 let.

Najzanimivejše naselje pa je vsekakor Puterhof. Kraju, kjer je stala nekoč samcata kmetija, je leta 1891 baron Julij Born, ki je kupil kmetijo z vsemi zemljišči v okolici, dal popolnoma novo lice. Na mestu stare kmetije je dal postaviti modernejši gradšč z gospodarskim splotjem in stanovanjsko hišo za oskrbnika. Leta 1897 so bile v Puterhofu zgrajene prve žage, od Medvodja do Puterhova pa je bila speljana električna železnica, po kateri so prevažali na žage les. Pod Košuto je baron Karel Born uredil svetovno znano lovišče, v katerem so gojili jelene, košute in celo kozoroge. Lovišče je bilo ograjeno z visoko ograjo in turistom prehod ni bil dovoljen.

Dolina je z vso svojo okolico in naselji polna naravnih krasot in jo turisti kaj radi posejajo. Od Tržiča do Medvodja je dobri dve uri hoda, odtod pa pelje pot dalje na Jezersko.

Iz skopega opisa vseh treh dolin je razvidno, da ima Tržič s svojim krasnim zaledjem vse pogoje gorskega letovišča. Ne zadostuje pa za to samo lepota narave, treba bi bilo skrbeti predvsem za udobna gostišča ter druge turistične naprave, ki bi se z dotokom domačih in predvsem tujih letoviščarjev bogato obrestovala.

9 TOMOVE PRIGODE

MARK TWAIN - DOGODIVSČINE TOMA SAWYERA - PRIPREDE IVAN ABRAM - REBEK MELLAN BASTINA

33.

Tom je obšel hišo in zavil na blatno pot, ki je vodila za tetin kravji hlev. Tu je bil na varnem in izven območja zasledovalcev in maščevalcev. Krenil je na glavno vaško cesto, kjer sta se dve svojaški četi dečkov sestali za boj, kakor so se bili že poprej domenili. Tom je bil general ene izmed armad, njegov prijatelj Joe Harper, pa general druge. Teda onadva se nista bojevala — to je opravil njun »nižji kader«.

34.

Tom in Joe sta sedela skupaj na vzvišenem prostoru in sta vodila bojne operacije s povelji, ki so jih prenašali njuni adjutantí. Tomova armada je po dolgem in trdem boju izbojevala zmago, nakar so prešteli mrtve, izmenjali ujetnike in hkrati tudi določili dan za naslednjo bitko. Nato sta se armadi postavili v vrsto in odkorakali... Tom pa se je vračal domov.

35.

Ko je šel mimo hiše, kjer je stanoval Jeff Thatcher, je kar naenkrat zagledal nepoznano deklico na vrtu. Bilo je mdrooko bitje s pšeničnimi lasmi, počesanimi v dvoje dolgih kit. — Tom je ostrmel. Občudoval je novega angela s skrivnimi pogledi, dokler ni ugotovil, da ga je deklica opazila. Potem se je neumno postavil, da bi si pridobil njeno občudovanje. Toda nenadoma je videl, da se je mala deklica odpravila k hišnim vratom...

36.

Obšla ga je silna žalost in upal je, da se bo vsaj še za trenutek pomudila na vrtu. In ko je videl, da bo odšla, — srce mu je čedalje bolj objemala žalost — se je deklica na pragu obrnila in mu vrgla mačeho čez ograjo. Tom je od veselja poskočil, pobral rožico in jo spravil v notranjost svojega jopiča, v žep tik poleg srca... Čez čas se je spet vrnil pred njeno hišo in postavil okoli ograje. Toda deklica se ni več pokazala...